

Dásbódh

Daśaka II – Pozornost hlupáka

Samartha Rámdás

anglický překlad

John Norwell (2015)

český překlad

Gábina, Aleš, Martin

2. ledna 2018

Obsah

II	Pozornost hlupáka	1
2.1	Pozornost hlupáka	3
2.2	Vyšší/dokonalejší pozornost	71
2.3	Pozornost chybného poznání	113
2.4	Promluva o oddanosti	147
2.5	Pozornost <i>radža guny</i>	175
2.6	Kvalita/ <i>guna tamas</i>	213

2.7 Kvalita <i>sattva</i>	251
2.8 Ryzí poznání (pochopení) <i>nirguna</i>)	327
2.9 Pozornost odpoutaného (<i>virakta lak- šana</i>)	359
2.10 Promluva o učených hlupácích	397

Daśaka II

Pozornost hlupáka

॥ दशक दुसरा : मूर्खलक्षणनाम ॥ २ ॥

॥ *daśaka dusarā : mūrkhalaḥkṣaṇanāma* ॥ 2 ॥

The Attention of the Fool

2.1 Pozornost hlupáka

|| Šrí Rám ||

1. Óm („já jsem“), klaním se tobě, pane *ganéšo*, božstvu s jedním klem (poznání) a třema očima (třetí oko je okem poznání). Obdař své oddané v tomto světě svým zrakem pochopení.
2. Klaním se tobě, ó matko véd (poznání), bohyně *Šárado*, dcero *brahman*. Ten, kdo obdržel tvou *milost/*krúpa*, u něj přebýváš ve vnitřním pro-

storu ve formě inspirace „já jsem“. *(V *Józe Vasiště* je řečeno, že nic není dosaženo bez vlastního úsilí; *Maharádž*: „Dělejte a pochopte to sami pro sebe.“)

3. Když jdete k *Satguruovi* a odevzdáte se u Jeho chodidel, je tu připomínání *Rámy*. Toto je význam *zřeknutí se. Pozornost hlupáka by tudíž měla být nasměrována na tuto „řeč“. *(Tato „řeč“ je připomínáním si *Rámy* a je zřeknutím se hrubého těla. Znamená vzdání se snů, nadějí a vzpomínek a je nasloucháním a pochopením věčného „ted“ uvnitř nás. Tento vždy přítomný okamžik je vším, co máme, je to naše podstata. Přesto jsme jej nechali uniknout (až) za dětské představy.)
4. Toto Jedno se stalo hlupákem a toto Jedno se stalo znalým hlupákem. Přesto je uvnitř obou těchto pozorností zázrak této „řeči“. Proto by mělo být v posluchači přítomno hloubavé rozlišování/*vivék* (mysl posluchače by se měla stát jemnou zanecháním hrubých myšlenek, aby sly-

šela tuto tichou „řeč“.)

5. Jestliže byla tichá promluva „já jsem“ uvnitř skladby slov pochopena, ale nikoli uchována, jde o pozornost znalého hlupáka. (*Maharádž: „Znalý hlupák je ten, kdo přišel k Mistrovi a nepřijal plně jeho učení.“*) Nicméně zůstanete-li bdělí a nasloucháte s enormním zájmem, pak je tu tato „řeč“ před vámi. (*Tudíž byste neměli upadat zpět do kompozice slov a být tak známým hlupákem. Měli byste přetrvat v pochopení „já jsem“ a to tak, že nebudete vytvářet myšlenky o tom, co není/neexistuje.*)
6. Bez-myšlenkovité pochopení je připraveno, jakmile je tu nyní myšlenka „já jsem“. A pak díky pozornosti přichází pozornost bez pozornosti, neomezené *Paramátma*. Tudíž naslouchejte. Jedno jediné, které se nachází uvnitř každého, se poté absorbuje v pocitu „já jsem“.
7. Když má *múla mája* myšlenky na světskou existenci, nemůže se stát poznáním *Átma*. Proto

pochopíte *múla máju*, jelikož je to díky pozornosti *Átma*, že se nevědomost *múla máji* stane tímto ryzím poznáním bez pozornosti. (Když všechny myšlenky ustanou, je tu bezusilovné vědění *múla máji*. A díky této *saguně* se stanete *nirgunou*; neustálým přebýváním v „já jsem“ se ono „já jsem“ utiší a samo od sebe odejde a zůstane Skutečnost.)

8. Když však *múla mája* přijme zrození v děloze, pak *Átma Puruša* odporuje své vlastní Skutečnosti a říká: „Já jsem někdo.“ Pak respektuje svou ženu jakožto svého důvěrníka (a nikoli Svou *Prakrti*) a toto Jedno jediné *Átma* se stane hlupákem.
9. Jakmile *Átma* ustoupí stranou od místa setkání tohoto „vše“ (tj. *Prakrti*) a žije jakožto sluha (tj. individuální tělo) *Prakrti*, pak se vznešené a ryzí bez-myšlenkovité pochopení stalo „mnohými“ záležitostmi a myšlenkami pozemského světa a toto Jedno jediné *Átma* se stalo hlupákem.

10. Když *Átma* miluje jinou ženu (a ne Svou vlastní, jíž je *Prakrti*/stvořené/projev; přijal tělesné vědomí a tak miluje druhou); pokud zůstává v domě své manželky a nikoli ve Svém vlastním místě a ožení se s ženou jinou než je *Prakrti*, pak je *Átma* hlupákem.
11. Když *Átma* umístí *ahamta* (pocit „já jsem tělo, ego) na svou nedualitu a věří, že jsou oba tím-též; když má *Átma* sílu ega/*ahamty*, jen postrádá skutečnou sílu, pak je Jedno jediné *Átma* hlupákem.
12. Když *Átma* velebí sebe samo domnívající se, že je ve Svém vlastním stavu, utrpí velké neštěstí (třebaže je Jedno jediné, vždy-přítomné a neuvědomující si Sebe samo, upadne do tělesného vědomí a říká: „Jsem tak velké, udělalo jsem toto atd.“). Pak je „vše“-prostupující a celistvé *Átma* hlupákem.
13. Když se *Átma* vysmívá *svarúpě*, která je bez příčiny; když si nepěstuje bez-myšlenkovité po-

chopení skrze rozlišování/*vivék*; když je *Puruša* nepřítelem tohoto „vše“, pak se Jedno jediné *Átma* stalo hlupákem (*Puruša* by měl být tím nejdražším a nejbližším přítelem tohoto „vše“.)

14. Pokud *Átma* drží Své vlastní drahé Já daleko od sebe a spolčuje se s cizincem (tj. *tělesným egem*), pak je jeho „řeč“ nesrozumitelná a chybná (*plná názorů a obav atd.*) a v této temnotě nevědomosti se Jedno jediné *Átma* stalo hlupákem.
15. Když toto „vše“ probudilo mysl a byť se nachází ve Skutečnosti, upadne znova do spánku; pokud se těší „mnohým“ plodům minulých činností, zatímco přebývá na cizím místě (*a nikoli v místě setkání „vše“*), pak se Jedno jediné *Átma* stalo hlupákem. (*Tento svět není vaším domovem; zde považujeme sebe sama za tělo a trpíme i radujeme se z výsledků minulých činů a považující se za tělo činíme nové skutky v naději, že si budete užívat jejich výsledky. Toto „vše“ na druhou stranu umožňuje, aby se plody*

minulých činů objevily, aniž by se jich drželo či je odmítalo. Tímto způsobem rovněž nevytváří ani žádnou další *karmu*.)

16. Když *Átma* samo od sebe činí rozdíl mezi chválou a urážkou; když je mysl *múla máji* závislá na mnoha věcech, pak je Jedno jediné *Átma* hlupákem. (Mysl *múla máji* je univerzální myslí „Já jsem On“).
17. Když *Átma* chová naději pro to, co není Jeho vlastní a náleží druhému (tj. tělo a mysl) a vynakládá úsilí zanecháním „bezúsilí“ stranou; když nabývá uspokojení v *lenosti, pak je Jedno jediné *Átma* hlupákem. *(*Siddharaméšhvar* říkal: „Lenost znamená tělesný intelekt/*buddhi*).
18. Když *Átma* chápe rozlišování/*vivéku* v domě (tj. těle) a stydí se využívat je v místě setkání/„vše“ (někdo může chápat toto rozlišování, když sedí o samotě, necháváje vše přicházet bez toho, aniž by to držel či odmítal, ale obává se používat takovouto *vivéku*, kdy-

koli je ve světě; bojí se opustit nepatrnou/dočasnou přítomnost těla a umožnit, aby se jeho všudy-přítomnost stala rozlehlou jako celý svět. Musíte se přestat dívat pomocí smyslů a dovolit si být všude.); když tu je přítomen strach „říkat“ toto původní „slovo“, pak je Jedno jediné hlupákem. (*Maharádž*: „Bojíte se, co řeknou ostatní.“)

19. Tento pozorující *Puruša* je významnější než vy a je velmi blízko Skutečnosti; když se však cítí značně vyčerpán na to, aby studoval otázku „Kdo jsem já?“, pak se Jedno jediné stalo hlupákem.
20. Když poučujete *Mistra* a chlubíte se svými znalostmi *Átma* („Vím to a to.“); když se vznešený *Átma Puruša* dostane do rozpaků a je vtažen do tělesného vědomí, pak je Jedno jediné hlupákem.
21. Když se nestoudně a neustále *stáváte smyslovými objekty; když zanecháváte veškerou sebe-

kázeň a žijete jako zloděj (*Maharádž*: „Mysl je zloděj.“), pak je Jedno jediné *Átma* hlupákem. *(*Maharádž*: „Když vidíte zmrzlinu, stanete se zmrzlinou; vaše vědomí nabývá formu objektu, který vnímá.)

22. Když trpíte a nepřijímáte pomoc tohoto „vše“, pokud nenásledujete vždy cestu pochopení; když nesplynete s tímto „vše“, které bylo přivedeno, pak je Jedno jediné *Átma* hlupákem. (tj. dejme tomu, že někdo pochopil, že díky zapomenutí všeho je vnímáno toto „vše“, a přesto toto pochopení neudrží.)
23. Když se vydáte na cizí místo bez společenství *Átma* a jste ve společnosti toho, co neznáte a tak uvrhnete sebe sama do velké záplavy světového života, pak je Jedno jediné *Átma* hlupákem.
24. Když respektujete sebe sama „zde“ (*v máje*), pak toto nepřetržité „tam“ (*v brahman*) mrhá svým časem; když přijímáte a ochraňujete hrdé

ego, pak se Jedno jediné *Átma* stane hlupákem.

25. Když se To, co *vlastní bohatství *Lakšmí* (tj. „*Já jsem celý projev.*“), stane sluhou; když se Skutečnost stane otrokem mysli; když *Puruša*, který je uvnitř tohoto času „vše“, zapomene na své vlastní Já a stane se tělem, pak je Jedno jediné *Átma* hlupákem. *(*Nárájana/Já je chotí Lakšmí*)
26. Když není ujasněno pochopení „já neexistuji“, pak trestáte Jedno jediné, které je bez chyby. Když se v důsledku této velmi malé *máji* stane pozorující *Puruša* lakomcem („*Potřebuji toto a tamto.*“), pak je Jedno jediné *Átma* hlupákem. *(*mája* je jako malý mráček na rozlehlé obloze; pouze nepatrná myšlenka, která se zjevila na bez-myšlenkovitém.)
27. Když podvádíte Boha, klamete svého Otce a nemáte na svých rtech sílu „*Já jsem On*“. Když se neustále přete s *Prakrti*, která stojí před Pozorovatelem, pak je Jedno jediné hlupákem.

28. Když jste nebojácní ve svém vlastním „domě“, ale úzkostliví a politováníhodní mimo něj (ego se považuje za ohromné, a přesto se cítí malé, jen co pohlédne na rozsáhlost vesmíru; ačkoli ve skutečnosti prostupujete celý vesmír.); když je *Átma* hloupé a lačné po objektech, je Jedno jediné hlupákem.
29. Když se spolčujete s nízkou kastou těla a setríváte sami s rozbouřenou a sklíčenou myslí; když zničíte cestu ke svobodě a omezíte ji na hovno, pak je Jedno jediné hlupákem. (*Maharádž*: „Toto tělo je továrna na hovna.“)
30. Když svým sobectvím odstraníte To, co je naším největším dobrodiním a když jste nevděční za velkou výsadu, která vám byla udělena (tj. „*Jáství/život*“), když učiníte tuto významnou „řeč“ nevýznamnou, pak je Jedno jediné hlupákem.
31. Když je *Átma* zlostné, nenasytné a líné; když To je nečisté a lstivé v mysli; když *múla Puruša*

nemá žádnou odvahu a shovívavost, jakmile je se Svou *múla májou*, pak je Jedno Jediné hlupákem.

32. Majíc poznání, které nemá ani skutečnou důstojnost, ani pravé bohatství; majíc poznání, které nemá úctu k této síle (**poznání**) a k esenci vaší existence (**ne-dualitě**); a když ono poznání uctívá prázdné ego, pak je Jedno Jediné hlupákem.
33. Když je *Átma* zbabělcem a nemanželským synem falešného; když je Jeho rozlehlost proměněna kvůli nečistým činnostem, klamu a nedostatečné odvaze v omezenost; když rozlehlost *múla máji* zaspí v tělesném vědomí, pak je Jedno Jediné hlupákem.
34. Jsa v *Paramátman*, nosí převlek těla a těší se vnějším radostem; přestože je v tomto *čase „vše“, ukazuje se nahý a nuzný; pak je Jedno Jediné hlupákem. *(tj. být teď bez myšlenky na minulost či budoucnost neboli rozpoložení

„Jsem nebo nejsem?“)

35. Pak prostřednictvím zubů, očí, nosu a rukou, prostřednictvím oblečení a chodidel pošpinil Svůj čas v tomto „vše“ (třebaže je Jedno jediné bez částí, považuje Sebe sama za tělo s mnoha částmi); takové Jedno Jediné je hlupákem.
36. Když pak toto *Átma* věří v různá znamení a zlé předtuchy a putuje po odkloněné cestě „mnohosti“; když se kvůli takovýmto pověrám stane vrahem (přestože jste věční, přijme tělo džívy a tak zabijete své vlastní *Átma/Já*), pak je Jedno jediné hlupákem.
37. Když ze zlosti, neúcty a kvůli těžkopádnému intelektu zabijíte sebe sama (když pocit „Já jsem tělo“ zabíjí myšlenku „Já jsem On“); když vaše přesvědčení není směřováno k *múla máje*, pak je Jedno jediné hlupákem.
38. Když Nejvyšší způsobuje problémy svému milovanému Já; když nevěnuje žádné „slovo“ potě-

šení (tj. „já jsem“); když se neustále klaní myslí, pak je toto Jedno hlupákem.

39. Když vždy jakýmikoliv způsoby ochraňujete sami sebe a nerespektujete stav přístřeší (tj. *poznání*), když se držíte víry v dobrý osud a úspěch, pak je Jeden jediný *Puruša* hlupákem.
40. Když věříte, že synové, dcery a manželka/manžel jsou vaší jedinou oporou; když zapomenete a opustíte *Íšvaru* (*Boha a pozorujícího Purušu*), pak je Jedno jediné hlupákem.
41. Podle činnosti se pozná výsledek. Proto když bez-myšlenkovité *Átma* nezná *múla máju* a jedná jako hlupák, pak je Jedno jediné hlupákem. (Když nejste pozorujícím *Purušou*, pak jste hlupákem.)
42. Kvůli *Purušovi* je zde osm vlastností *Prakrti* (tj. tři *guny* a pět elementů). *Puruša* jimi obdařil Svou ženu (*tyto guny* a *elementy* zůstávají ne-

projevené jakožto nekonečný potenciál a je tu pozorované a Pozorovatel), pak z nich však toto „vše“ *múla máji* vytvoří něco odlišného a *Átma* se stane hlupákem. (Když se tři *guny* a pět elementů projeví, následuje objektivizace a představa „mnoha“ jmen a forem.)

43. Když „mluvíte“ s myslí, která je na hony vzdálena *Átman*, pak je opuštěna veškerá zdrženlivost a vy jednáte svéhlavě, když zavíráte oči před sluneční září (tj. *pochopením*), pak je Jedno jediné hlupákem.
44. Když *Átma* popře Boha a *Gurua*, pak popírá svou Matku a Otce. Pak popírá *Brahman* a *Svá-mího* (*Mistra*) a takové Jedno Jediné je hlupákem.
45. Když se *Átma* raduje z utrpení druhého (*Prakrti* je to druhé. Když na *Prakrti* i na klid jejího společenství zapomenete, pak přijímáte dočasné radosti a bolesti a způsobujete jí mnohá trápení.); když je *Átma* nešťastné kvůli spokoje-

nosti druhého (když cítíte, že radost ze zřeknutí se těla je bolestivou alternativou k pocitu být tělo); když je *Átma* smutné kvůli věcem, které určitě ztratí, pak je Jedno jedině hlupákem.

46. Když nevzdáváte úctu této „řeči“; když neodstraníte tohoto Pozorovatele (a nejste tímto Jedním Jediným), když přijímáte věci, které jsou zakázané a neakceptujete tuto Absolutní Věc, pak je Jedno Jedině hlupákem.
47. Když „mluvíte“ poté, co jste se oddělili od Toho, co je tím nejpodstatnějším; když zanecháte cestu osvobození a vydáte se mimo; když se přátelíte s *nečistými činnostmi, pak je Jedno jedině hlupákem. *(Nečistou činností se míní pocit „Já konám“; čistá činnost znamená: „On koná“.)
48. Ten, kdo nedokáže chovat respekt k *Átma*/Já a neustále vytváří nějaká odchylení a kratochvíle; kdo se směje a je dotčen tímto místem protikladů (jste dobří/špatní; toto je ra-

dostné/toto bolestivé); tento Jeden Jediný je hlupákem.

49. Ten, kdo uzavře dohodu s bezvýhodnou *májou*; kdo mluví z cesty; kdo nezná tuto „řeč“ a mluví hrubě a nezáživně, tento Jeden Jediný je hlupákem.
50. Ani překrytí hrubého těla a ani *Šástry* nelze nalézt ve spojení *Praktri/Puruša* (tj. v poznání), avšak nejvyšší *Paramátma* jde a posadí se s nimi; když *Puruša* (ryzí a nedotčený) ukotví svou víru v rodině a rodinných vztazích, toto Jedno jediné je hlupákem.
51. Když Jedno Jediné, které vlastní pochopení „já neexistuji“, udržuje přátelství se zlodějem (tj. s myslí); když Jedno jediné, které odhalí toto „vše“, běží za myslí a žebrá: „Prosím dej mi štěstí“, pak ztrácíte své vlastní Já kvůli emocím, hněvu atd. a toto Jedno Jediné se stane hlupákem.

52. Když se Jedno Jediné ubírá spolu s nízkou myslí a „mluví“ její nízkou řečí; když je Jedno Jediné pohlceno v cestách levé ruky (*tantrické praktiky neboli špatná cesta*), pak je Jedno jediné hlupákem.
53. Když Jedno jediné žárí na ne-dualitu (*třebaže je samo neduální*) a touží mít Já, které nelze dosáhnout skrze touhu; když se *Átma* stane zlodějem v domě domu (*tj. hrubé tělo uvnitř tohoto „vše“*), pak je Jedno jediné hlupákem (*mysl krade malé věci z tohoto rozlehlého poznání*).
54. Když Jedno jediné opustí „Pána světa“ a ukotví svou víru a důvěru v člověka; když Jedno jediné stráví svůj život bez toho, aniž by poznalo smysl života, pak je hlupákem. (*Hrdě prohlašujeme, že jsme naživu, ale nikdy nepátráme a nerozjímáme o tom, co je to tato věc zvaná život.*)
55. Když viníte Boha kvůli svému utrpení ve svět-ském životě, které bylo popravdě způsobeno vašimi vlastními *gunami* (*Bůh nám dává svobodu*

si vybrat a pohlédnout na to, co jsme s touto svobodou udělali; odhodili jsme ryzí *sattva gunu* a místo ní přijali *guny* těla, *sattva*, *radžas*, *tamas*/nevědomost, tj. objektivizaci a představitelství); když „mluvíte“ pohrdavě o svém jediném příteli, pak je Jedno jediné hlupákem.

56. Když neodpustíte malou urážku („Já jsem tělo“), pak držíte čas tohoto „vše“ pod rigidní kontrolou (vytvářením nesčetných konceptů vězníme *Átma* v těle a když je kontrola odhozena, je tu toto „vše“); když se *Puruša* vzdá své víry, pak je Jedno Jediné hlupákem.
57. Když ztratíte mysl Mistra (pochopení „já jsem On.“), potom je toto místo setkání *múla máji* znehodnoceno; když jste pak v jednu chvíli moudří, ale následně se (od Mistra – Vy jste On) odkloníte, pak se Jedno jediné stalo hlupákem.
58. Je to toto „vše“, které vám po celý čas sloužilo, a vy jste tento poklad přesto nyní opustili pro

něco jiného; pak je místo setkání tohoto *Puruši* v bezvládní/anarchii a toto Jedno jediné *Átma* je hlupákem.

59. Když nabydete bohatství hrubého projevu (tj. **objektivizace**) skrze nespravedlnost („Já jsem tělo“) a zanecháte *dharmu spravedlnosti („Já jsem věčný.“); když zničíte tuto společnost, stane se člověkem a jedno jediné *Átma* se stane hlupákem. *(**Přirozená povaha**)
60. Třebaže má věčný *Puruša* ve svém domě tu nejkrásnější manželku, zůstává u dveří jiné ženy (**stane se člověkem**); pak přijme zbytky z tohoto „vše“ a toto Jedno jediné je hlupákem.
61. Když vydáte své vlastní bohatství *Prakrti* a pak po tomto jejím bohatství toužíte (**nejdříve na sebe sama zapomenete a přijmete za sebe odraz „já jsem“ a pak...**); a když obchodujete s tímto nízkým tělem, pak je Jedno jediné hlupákem.

62. Když se snažíte, co to jde, obtěžovat nezvaného hosta (*Maharádž*: „Poznání je nezvaný host.“ Není třeba ho zvat, protože je pořád tady. Musíte jen odhodit myšlenky.) a zůstáváte ve vesnici nízké kasty; když se obáváte, třebaže jste v čase tohoto „vše“, pak je Jedno jediné hlupákem.
63. Když „zde“ společně „mluví“ *Puruša* a *Prakrti* a přijde někdo třetí (tj. ego) a usadí se mezi nimi; když je provokuje a škádlí, pak je Jedno jediné hlupákem.
64. Když pak plive čirou vodu pochopení a škrábe si nohu o tu druhou (považuje se za tělo složené z „mnoha“ částí); když slouží nízce postavené rodině, pak je Jedno jediné hlupákem.
65. Jste-li v blízkém kontaktu se ženou a jejím dítětem (tj. se „vše“ a myslí neboli hrubým světem); když sedíte vedle šilence (*Tukáram* říkal: „Tento svět je blázcem plným šílených lidí.“); když máte psa, ale nemáte nad ním kontrolu

(mysl je jako pes; pořád něco chce nebo spí), pak je Jedno jediné hlupákem.

66. Když se Jedno jediné hádá s jinou ženou (tj. stane se mužem a hádá se se svou manželkou), zanechá toto tiché Já a utluče ho k smrti; když se Jedno jediné drží společenství hlupáků, pak je Ono samo hlupákem.
67. Když Jedno jediné nepřetržitě pozoruje tuto hádku a nesnaží se vztah ukončit a pochopit zázrak „já jsem“; když Jedno jediné ničí Pravdu a přijímá to falešné, pak je Ono samo hlupákem.
68. Když jdete jen tak daleko jako *Lakšmí* (tj. „já jsem“) a nerozpoznáváte a nedržíte se tohoto Jednoho jediného, které je před ní/*Lakšmí* (*Narájana*, já neexistuji); když si budete svou vlastní autoritu uvnitř autority Boha a *brahmína* (tj. toho, kdo zná *brahman*), pak je Jedno jediné hlupákem.

69. Když mysl zůstává pokorná, jen dokud po tom touží, a následně neuskutečňuje tuto činnost „vše“ (je putující myslí), pak je Jedno Jediné hlupákem (v „mnohosti“).
70. Když nezničitelné *Átma* opustí tuto „řeč“, pak je příběh „já jsem“ zvětšován a přikrašlován a mysl začne vypravovat mnoho svých příběhů. Když nedokážete odseknout tyto příběhy, pak jste vy, Jedno Jediné, hlupákem.
71. Když Jedno Jediné nikdy „nemluví“ se Sebou a nedovolí „hovořit“ tomuto „vše“; když Jedno Jediné sváže a uvězní tento poklad, pak je hlupákem.
72. Toto bez-myšlenkovité *Átma* je takové, když má pozornost hlupáka. Skrze *šravanu* (naslouchání tomuto „já jsem“) je vstřebána moudrost, proto pokud neustále pozorně nasloucháte, vaší *čittě* (tj. přemýšlejícímu aspektu vnitřní mysli) se dostane pochopení (když z mysli vyhodíte všechny své koncepty, pak je „já jsem“ slyšeno zcela

jasně).

73. Když toto neomezené *Paramátman* naslouchá, pak Jedno jediné uvnitř tohoto „vše“ (*Puruša* uvnitř *Své Prakrti*) pořád zůstává uvnitř mysli (tj. univerzální mysl). Naslouchá-li posluchač této „řeči“ uvnitř, pak je pochopen skutečný význam zřeknutí se. Pochopte to jasně; je zapotřebí obrovská shovívavost a trpělivost (ponechte přicházet vše, co přichází a odejít to, co odchází. Nic si nedržte a ani neodmítejte.)
74. Díky naslouchání by měla být přijata nejvyšší *guna* a pozornost hlupáka odhozena (tj. smíšené *guny*). Pak tu zůstane tichá promluva uvnitř kompozice slov.

Tímto končí 1.kapitola 2.dášaky knihy Dásbódh s názvem „The Attention of the Fool“.

Překlad z angličtiny – Gabriela Adámková 2017

2.2 Vyšší/dokonalejší pozornost

|| Šrí Rám ||

1. Jste-li vždy bdělým posluchačem, dokážete nyní (když tu je „já jsem“) pochopit, že to je *Átma*, které zná tuto vznešenou *gunu* (tj. ryzí *sattva gunu*, která je čirým věděním bez úsilí). Následkem „vše“-vědoucnosti *mula máji* dokážete přijmout pochopení *nirguny* (setrváte-li v ryzí *sattva guně*, ona pak samovolně odejde, a to, co

zůstane, je *nirguna*, tj. za poznáním).

2. Tak jako se musíte zeptat na cestu tam, kde jste nikdy nebyli, obdobně jak byste vůbec pozřeli plod poznání, aniž byste se s ním nejprve obeznámili? (Jak tu může být *vidžňána/zřeknutí se poznání bez jeho dřívějšího pochopení?*) Tedy, i když Skutečnost upadla a stala se poznáním, přesto by neměla přijmout stav *džívy*.
3. Nemělo by se přehršle diskutovat a ve vašem srdci by nemělo být drženo to falešné. Měli byste pečlivě vybírat a nepřijmout za manželku ženu z horší rodiny (*měli byste vypátrat prakti a pojmout ji za svou choť a nikoli přijímat tělesné vědomí.*)
4. Člověk by nemohl vůbec „mluvit“, kdyby nebylo onoho bez-myšlenkovitého Já (*toto bez-myšlenkovité ryzí poznání je základem poznání/“řeči“, které je zase základem objektivního světa*) a tudíž byste neměli postupovat dál bez **prozkoumání/** (*Rozlišování mezi sagunou*

a *nirgunou*). Avšak člověk nedokáže probudit toto Jedno uvnitř této „věci“/“vše“ bez náležitého sebeovládání (nejprve by měly být uvedeny pod kontrolu mnohé myšlenky pomocí rozlišování/*vivéka*).

5. *Átma puruša* by neměl být nevrlý bez lásky (Nic nechci, třebaže jsem světem zavržen, stejně se nepohnu). *Puruša* by neměl vyhladit *poznané/*prakrti pro tohoto zloděje zvaného mysl, neboť (pak) se stane *džívou* uvnitř tohoto Jednoho ryzího *brahman*. Neměli byste cestovat po cestě k osvobození v temné noci nevědomosti (jak můžete být osvobozeni, budete-li se nadále považovat za *džívu*?)
6. Spravedlnost (tj. rozlišování/*vivék*) by neměla být zničena myslí a neměli byste hromadit nekalé bohatství (objektivizace „já jsem tělo“, „toto je takové a onaké“ atd.). Za žádných okolností by neměla být opuštěna cesta ctnosti („Já jsem On“).

7. *Puruša* by neměl obviňovat nebo být úzkostlivý a ani by se neměl držet ve společnosti falešného; neměl by násilím zabavovat bohatství či ženu (neměli byste toužit po projeveném světě. Po nechte přirozeně přicházet vše, co přichází a odcházet vše, co odchází. Nesnažte se držet smyslových objektů.)
8. *Puruša* by neměl odporovat *„řečníkovi“ (řečník je *puruša* a On činí „řeč“; ale mysl nesouhlasí s Jeho „řečí“) a tudíž přerušovat tuto jednotu. Neměl by se vzdát praxe poznání tohoto stvořeného „vše“. *(„Řečník“ je vámi a posluchač je rovněž vámi, ve světě jste tudíž jen vy sami.)
9. *Puruša* by se neměl přít se sprostě mluvícím a hádat se s ukecaným (tj. upovídanou myslí). Neměl by přerušit *společenství Pravdy/Světce uvnitř. *(*satsang*)
10. *Puruša* by neměl být moc zlostný ani způsobovat problémy Tomu, které je mu nejdražší (tj.

Átma/“*Já*“). Neměl by se cítit znuděný v mysli a ani domýšlivý v učení.

11. Ani na okamžik by se „*Já*“ nemělo hněvat či „mluvit“ o falešném smyslu života. Nemělo by dojít k pochopení „*já* neexistuji“, bez toho, aniž by dříve dosáhlo tohoto velkého skutku „*Já* jsem toto vše“.
12. Mluvte „*řečí*“, jíž nelze zapomenout (*nemusí být připomínána; je přirozená*) a v harmonickém spojení tohoto „*vše*“ by neměla být tato síla ztracena; *puruša* by neměl kritizovat to, co je předchozí a méně objektivní.
13. *Puruša* by se neměl těšit lenosti, ani vymýšlet a vykládat báchoroky tohoto světa; proto dokud pozorně neprozkoumáte a neočistíte svou mysl, nemůžete konat tuto činnost „*vše*“.
14. *Puruša* by se neměl zajímat o potěšení a neměl by se vzdát snahy *puruši* (*tj. On neguje vše*). Neměli byste vynakládat únavnou snahu

a přinášet dřinu a problémy Tomu Jedinému, který je bez jakéhokoliv vnitřního prostoru (tj. *parabrahman*).

15. *Puruša* by se neměl cítit zahanben v tomto místě setkání „vše“ a neměl by mluvit lehkomyšlně (měl by zůstat skrytý uvnitř tohoto „vše“ a nikdy by neměl říkat „Jsem takový a onaký apod.“) Toto *Átma* by nemělo učinit dohodu s tímto stvořeným „vše“ a mělo by zůstat vždy stranou.
16. „Vše“ by nemělo přemýšlet či se obávat a ani by nemělo zůstávat ubohým tělem. Toto „Já“ by se nikdy nemělo ohlížet s tužbou v mysli po jiné ženě. (*Maharádž*: „Vy vidíte ženu, ale Mistr vidí *brahman*.)
17. Neměli byste být zavázáni tomuto „vše“. Ale jestliže je závazek přijat, neměli byste ho držet v mysli (ponechte nepřetržitě toto hybné „vše“ odcházet, tak jako plyne proud řeky). Neměli byste přijímat problémy druhých (tj. stát se tě-

lem) a tudíž ničit svou víru.

18. Neměli byste zůstat bez očisty od všech znečištění; neměli byste nosit špinavé oblečení a neměli byste ničit Znalce tázáním se: „Kam jdeš?“ („Já sám jsem všude; nevidím oddělenost; nač přijímat dotek tohoto světa?)
19. Neměli byste likvidovat svou vlastní všudypřítomnost. Neměli byste být závislí a neměli byste uvalit břímě („já jsem tělo“) na toto Jedno jediné, které je přítomno uvnitř každého.
20. Neměli byste provádět jakoukoliv transakci (nechť přijde to, co má přijít), bez toho, aniž byste byli příjemcem hodným poznání. Neměli byste nic dlužit tomuto podřadnému stavu („Nepotřebuji toto tělo, jelikož ono potřebuje mne.“) a neměli byste vcházet do královského paláce bez Svědka (Král je *Átma* a Jeho palác je toto „vše“).

21. Neměli byste dávat faleřná svědectví (tj. **Jsem takový a onaký**)¹ a neměli byste popírat či faleřovat toto místo setkání („**Já sám jsem všude**“). Toto „**Já**“ by nemělo „hovořit“ bez patřičné péče a pozornosti ke Svě vlastní pravé podstatě.
22. Neměli byste závidět *bohatým a ani se zlobit nebo si dobírat To bezchybné. Toto *Átma*

---

¹ *Siddharaméřhvar Maharádž*: U soudu na lavici svědků skládá každý svědek přísahu: Přisahám před Bohem, že budu říkat jen a jen pravdu, nic než pravdu a žádné lži.“ Složením takového slibu přísahá následující: „Mé jméno je *Dhondopant*, mé jméno z otcovy strany je *Dagadopant*, je mi tolik a tolik, jsem z té a té kasty, bydlím tam a tam.“ Nicméně i po složení přísahy je přesto zcela prolhaný. Avřak jaké jiné svědectví než toto může dát? U soudu nebyla zmínka o nějakém trestu za tyto lži. Nicméně svědek zajisté obdrží trest v podobě 8,4 miliónů zrození. Ten, kdo je bezejmenný, nemá žádného otce, je nezrozený, jehož věk nelze sdělit, kdo nenáleží do žádné kasty ani náboženství, nemá žádné povolání a s ohledem na jeho všudypřítomnost nelze říci: „Jsem z toho a toho místa,“ tak takovýto Nejvyšší *Puruša*, zbavený jakéhokoli rozlišování prostoru, času a objektu, by měl dát takovéto faleřné svědectví. Výborně!! Taková je mocná síla *máji*.

by nemělo žít s křivdou („já jsem tělo“). Mělo by se držet přesvědčení „já jsem“. **(Maharádž: „Když vidí chudák boháče, jak se veze ve velkém autě, měl by cítit, že to on sám sedí uvnitř.)*

23. Toto „vše“ by nemělo pojídat tuto *božskou potravu a toto „vše“ by nemělo usnout („vše“ značí být bdělý; probudit se ze snu *samsáry*). **(Tato potrava je „já jsem“ neboli samotný život a je božské podstaty; tudíž bez ní nemůžete existovat ani jeden jediný okamžik. Neměla by být tedy pozřena, tj. zapomenuta, zatímco jíte hrubou potravu, ba naopak, vždy by měla být v mysli připomínána. Pak nejste továrnou na hovna a každý čin se stane božským činem.)* Toto „vše“ by nemělo setrvávat ani jeden den v domě neřesti (toto tělo je dům, v němž přebýváte).
24. Toto *Átma* by nemělo vydávat své svědectví (když řeknete: „Pochopil jsem sebe sama“, tak jste na tomto místě zajisté nebyli; *Maharádž:*

Jak poznat sebe sama. Můžete sebe sama políbit?) To/ *Átma* by nemělo vyprávět o své vlastní všudypřítomnosti (protože pak se stanete tělesným vědomím). To by nemělo zesměšňovat své „Já“ uvažováním „já jsem tělo“. Mělo by této myšlence stvoření („Já jsem On“) přinést pochopení „já neexistuji“.

25. Toto *Átma* by nemělo mít ve zvyku kouřit a ani brát *omamné/opojné látky (smyslové zkušenosti) a toto Jedno by nemělo přijímat podporu „mnoha“ objektů a nikdy se s nimi nespřátelit. *(„Tyto všechny věci dělá tělo, nikoli já!“)
26. Neměli byste zůstat bez této činnosti poznání a tolerovat ponižující poznámky od své mysli (měli byste mysli dát takovou odpověď, tj. „Já jsem On“, že mysl odejde.) Neměli byste ochutnávat nečisté jídlo (jídlo „mnoha“ smyslových zážitků), ani kdyby přišlo od *Átma* (popravdě vše je ryzí *Átma*, ale nestačí to vědět jen intelektuálně. Toto *Átma* ochutnává božskou potravu „já jsem“; On je „vše“-vědoucí a to musí být

vaše zkušenost.)

27. To by nemělo používat urážlivou řeč; *puruša* by měl realizovat toto „vše“ (*prakrti*) a nikoli se jí/*prakrti* vysmívat; To by nikdy nemělo vkročit do podřadného hrubého těla, které je uvnitř tohoto těla „vše“ a mělo by vždy zůstat jakožto vlastník tohoto „vše“.
28. Toto Nejvyšší Já by mělo být realizované a nikoli odcizené vaší myslí a toto „vše“ by se nemělo stát lakomcem („potřebuji toto a tamto“ a hromadit si tolik mnoho věcí); *džíva* by se nikdy neměl přít s Tím Jediným, který je nejdražší všem.
29. Neměli byste ničit toto Jedno Jediné (*nirguna*), ani byste neměli vydávat falešné svědectví (místo „něco se stalo“ řekněte „nic se nestalo“); nikdy byste neměli existovat bez autority *Átma* a ani jednat bez této autority. Nikdy byste neměli existovat a jednat s autoritou tělesného vědomí.

30. Neměli byste si držet ukradené vymyšlené příběhy tohoto světa; neměli byste vstoupit do dveří druhého (tj. tohoto hrubého světa); toto „Já“ by nemělo nikdy mluvit o předešlých chybách Jednoho Jediného, které je uvnitř každého (tj. zapomeňte na minulost a prohlašujte „já jsem“).
31. Neměli byste zapomenout či se zříci své síly přítomného „teď“ (toto je čas všeho neboli síla *prakti*. Je počátkem času a prostoru; *puruša* je za tímto časem a prostorem); neměli byste nechat proklouznout *sattva gunu* a neměli byste trestat nepřítele (*ego/myśl*), který se k vám přišel uchýlit.
32. Neměli byste se stát domýšliví po nabytí nepatrného *bohatství (veškeré bohatství tohoto světa není nic ve srovnání s bohatstvím volnosti a osvobození of zrození a smrti); neměli byste se stydět být oddáni bohu *Hari* a očištěný by se neměl chovat bez sebeovládání v mysli. *(*Kristus*: „Co člověk získá, když dobyde celý svět, ale

ztratí svou duši?)

33. Neměli byste se zaplétat s hlupáky; neměli byste vstupovat do temnoty nevědomosti; neměli byste zapomenout na své „Já“ kvůli nepozornosti.
34. Neměli byste se vzdávat své posvátné koupele a modliteb *brahmína* (vy jste pravý *brahmín*, jestliže očistíte svou mysl ve vodách poznání a připomínáte si svou *svarúpu*); měli byste jednat v souladu se svou linií (tj. *náležíte svému Guruovi*); neměli byste se usídlit v bezuzdné mysli tím, že zapomenete na svou *svarúpu*.
35. Neměli byste se vzdát tohoto „příběhu“ boha *Hari* (*Hari je Višnu, což značí poznat*) a tato promluva *saguna* by neměla být přerušena; neměli byste přerušit *paramárthu* (*Konečné Dosažení*) se silou *prapanči* (*světských dosažení*).
36. Neměli byste zničit tuto úmluvu s Bohem a ani opomínat svou *dharmu* (*vnitřní přirozenost, tj.*

být a vědět); neměli byste se naivně honit za tím vším, co je bezvýznamné a prosté tohoto ryzího pochopení „já neexistuji“.

37. Neměli byste se posedle držet totožnosti být *džívou*, ale naopak se stát zabijákem *džívy* (naše vlastní koncepty jsou příčinou našeho zničení); neměli byste mít víru v čas hojnosti nebo v čas nepřízně (tj. pochopit „nic se nestalo“). (*Maharádž*: řekněte: „Já jsem stvořil vše... jestliže někdo zemře, je to mé přání. Pokud se narodí dítě, je to mé přání).
38. Toto místo setkání by mělo být pochopeno a už nikdy opuštěno; v tomto přítomném „ted“ byste neměli opominout tuto odpověď (*Maharádž*: „Odpovězte mysli tak jemně, že mysl odejde; „Já jsem On“); neměli byste podlehnout pohrdání a vždy mít odvalu a trpělivost.
39. Neměli byste být bez *Gurua*; neměli byste mít *Gurua* z nižší kasty (měli byste mít *brahmína*, což je *Znalec brahman*, a ne znalce těla); a ne-

měli byste věřit, že život s touto vznešeností „všeho“ je toto věčné Já.

40. Neměli byste opustit stezku Pravdy a toulat se po cestě nepravdy a neměli byste nikdy přijmout ego nepravdy.
41. Tato Skutečnost by měla opominout nepatrnou pronikavost hrubého těla a (naopak) zvětšit svoji pronikavost (všudypřítomnost); pozorným rozlišováním/*vivék* byste se měli pevně držet stezky Pravdy.
42. Jestliže nepřijmete tuto nadřazenou *gunu* (ryzí *sattva gunu*; „Já jsem vše, všude“), pak se Skutečnost stane nepozorným, nešťastným člověkem. Proto nadále poslouchejte pozorně a tato pozornost se stane bez-myšlenkovitou Skutečností, která je uvnitř této kompozice slov.

Tímto končí 2.kapitola 2.dášaky knihy Dásbódh s názvem „Vyšší/dokonalejší pozornost“.

Překlad z angličtiny – Aleš Adámek 2017

2.3 Pozornost chybného poznání

|| Šrí Rám ||

1. Naslouchejte (této „řeči“/poznání)! Jinak bude vaše pozornost zaměřena na chybné poznání, které přináší ty nejnižší a nejpodřadnější formy (tělo a hrubé objekty). Tato „řeč“ je plodem odříkání a budete-li jí pečlivě naslouchat, zbavíte se všeho hrubého.

2. Naslouchejte (tomuto poznání a na vše ostatní zapomeňte), protože chybné poznání přináší zrození a smrt v *práně*. Až v tomto naslouchání rozpoznáte onu *svarúpu*, která je bez pozornosti, pak přijde bez-myšlenkovité pochopení.
3. Ale když se toto *átma* zrodí v *práně*² a osvojí si chybné poznání (čili postoj „já jsem tělo a dýchám“ místo správného zřeknutí se „já nejsem tělo; tělo dýchá, ale já nejsem dechem“), potom je obtěžováno „mnoha“ krutými a hrubými debatami a všude převládají nízké *guny* (směs *gun satva, radžas a tamas*, tedy poznání/nevědomost a představivost).

---

² *Maharádž*: Síla, která je ve vás, je tak mocná – v jednom nádechu spatříte celý svět. Lidé věří, že jsou tu tři světy; tento svět kolem nás, potom je tu prý nebe a dále svět, kterému říkají peklo. Stačí jediný váš nádech a můžete poznat cokoli, ne? Co by tu bylo, kdyby nebylo dechu? Všechno by zmizelo. To ve vašem vlastním dechu spočívá síla, která dokáže stvořit všechny tři světy.

*Šlóka (Bhagavadgíta 16.4) || Ó, Pártho (Ar-
džuno), vrozené démonické vlastnosti člověka
(tj. ego) jsou pýcha, povýšenost, ješitnost, hněv,
hrubost a nevědomost.*

4. (Tyto nízké *guny*) přinášejí touhu/*káma*, hněv/*kródha*, pýchu, závist, chamtivost, pokrytectví, zášť, namyšlenost, zatvrzelost, egoismus, obavy, deprese a pochybnosti.
5. (Tyto nízké *guny*) přinášejí přání, žárlivost, dychtivost, vytváření představ, starosti, pocit ega, *vásany, emoce, závist, nevědomost, ambice, touhu po tělesném potěšení, nespokojenost, netrpělivost. *(Hluboce zakořeněné touhy těla; člověk si představuje, že bez těla nemůže žít a zakoušet.)
6. Potom tu jsou touhy, přání, kritizování, pomluvy, špatné chování, násilí, pýcha na dosažené poznání, neposlušnost, potíže, neštěstí a *vritti*, které je velmi vzdálené od *átma*, a *vásany*, které jsou velmi vzdálené od *átma*. (Čiré

vritti chce pouze vědět; čirá *vásana* chce pouze být.)

7. Potom tu je závistivé hašteření, starosti a zármutek; jsou tu všechny druhy dřiny, pachtění se a tlachání; je tu neustálé obtěžování a neutuchající rozruch. Nižší forma poznání je sžíravě bolestivá.
8. Potom je tu tato pokažená forma (tělo namísto bezforemného) a tato pokažená pozornost (směs poznání a nevědomosti a nikoli čiré poznání); potom je člověk slabý (*ašakti*, tedy postrádající *šakti*, „já jsem“), zkažený, nuzný a nejubožejší z ubohých. (To všechno jsou vlastnosti hrubého těla a jeho ega, opak bezforemného, ne-egoistického Já.)
9. Potom je člověk líný a nenasytný; je slabý a přesto násilnický; je pohrdavý a nanejvyšší.

10. Potom je člověk hloupý a vznětlivý, upovídaný a toužící po smyslových objektech; potom člověk mluví lživě a je strašně konfliktní.
11. Je-li tu nevědomost a z ní pramenící pocit vlastnictví a konatelství („Já jsem takový a takový a já dělám vše.“), potom tu chybí ono bezmyšlenkovité pochopení a nelze si ho osvojit. Potom nelze získat dokonce ani zření skrze poznání získané studiem.
12. Potom je tu nevědomost a nedůvěra; je tu trápení a hřích; takový ne-oddaný si nemůže nikdy rozumět s oddaným.
13. Kvůli tomuto chybnému poznání je člověk zavrženým, surovým *hříšníkem; je neustále vystrašený a je nebezpečný; je nešťastný a je velice násilnický. *(*Maharádž: Existuje jenom jediný hřích, a to myslet si, že jsi tělo.*)
14. Potom tu je nízkost, podvod a nepřírozenost; potom jsou tu nemocní (tj. tělesným vědomím),

kteří konají ubohé a nízké činy; potom je člověk omezený a odporuje své *dharmě* a tato *vásana*, která je původně pouhou touhou jednoduše být, si libuje v prostopášné a lehkovážné hře.

15. Je-li tu toto podřadné hrubé tělo a mysl, je tu namyšlenost a mysl nemá žádnou autoritu a je zárodkem nekonečného žvanění. Potom se toto bez-myšlenkovité pochopení stalo *vivékou* lehkovážného žebráka.
16. Je to falešný zbabělec, namyšlený opilec; je k ničemu, a přece si pyšně vykračuje; je plný strachu a nemá vůbec odvahu setrvávat v této „řeči“.
17. Je nízký a pyšný; zhýralý a pustošivý, je zákeřný a zmatený a dočista popletený.
18. Je plný pýchy a bezostyšnosti; je sklíčený a zlý; je pokrytecký a neuvěřitelně svéhlavý.

19. Je ohavný a plný nervozity; je plný lži a je k ničemu; má samé zlozvyky a je ve sporu s tímto „vším“.
20. Má chabé pochopení, a přesto je zatvrzelý; je sklíčený a vytváří mnoho rozdílností a rozporů; v těchto základních slovech je jak *brahman*, tak to největší utrpení. (V „mnoha“ slovech je to nejhorší i to nejlepší; tato slova nás uvrhnou do těla, ale také nás mohou zachránit díky správnému myšlení a pochopení.)
21. V „řeči“ tohoto „já jsem“ jsou hrubá a bolestná slova; je v ní klam a tělesné vědomí; v této řeči je utrpení způsobené bodavými, krutými a násilnými slovy, která jsou daleko od *átma*.
22. V této „řeči“ je zkaženost a v této „řeči“ je ničivost a zlomyslnost; v této „řeči“ je pomíjivost; v této „řeči“ je ustrašenost a degradace a v této „řeči“ je lehkovážnost a krutost.

23. Takový člověk je nečestný a pomlouvačný a svéhlavý; je mrzutý, nepoctivý, mstivý a nepřijemný; v této chatrči zvané tělo se nachází jen to, co je nedůvěryhodné a nanejvýš banální.
24. Je nevrlý a je poznamenán *gunou tamas*, takže jeho myšlení je nesprávné; je „krutý“ a škodlivý; je posedlý duchem elementů (které tvoří objektivní svět a toto hrubé tělo), ale přesto přebývá a pohybuje se v tomto těle „vše“ (považuje se za tělo, ale je stále pod ochranou tohoto věčného a pozorného „vše“.)
25. Je vrahem *átma*; je vrahem ženy (*prakrti/stvoření*); je vrahem krávy (toho, co ti dává cokoli si přeješ) a je vrahem *brahmína* (toho, kdo zná *brahman*); je vrahem své matky a svého otce (*mula máji* čili *prakrti* a jejího manžela *puruši*); poklesl do tohoto těla a stal se velikým hříšníkem.
26. Kvůli těmto chybám je nezaslouženým příjemcem poznání, protože mu chybí jakákoli logika;

ničí důvěru a je zrádcem svého nejlepšího přítele (*átma*); je nevděčný, je závislý na smyslových objektech; žije v pekle a ještě se tím vším chlubí.

27. Jeho život je plný pochybností, nesvárů, zápasů, hádek a rozepří; jeho činy jsou *a-dharmou* a jeho chování je nemorální a je zdrojem velkého utrpení; pomlouvá druhé za jejich zády; je panovačný a má velice mnoho špatných a krutých zlovyků.
28. Je podlý a nečestný; flirtuje s druhými, uráží je a vypráví jim nesmysly („já jsem takový a takový a toto je takové a takové“); je sebe-středný a jeho mysl je chtivá a roztěkaná; lehce se rozzuří a je zákeřný.
29. Je to hloupý zbabělec, který vše kazí, je nečestný, nevěrný, nespolehlivý a nic mu není svaté. To jsou jeho nectnosti. Rád krade a ničí.

30. Je troufalý a nestoudný, je primitivní a chová se nevázaně; je to užvaněný podvodník, je to arrogantní darebák se zvráceným myšlením, který šílí po ženách.
31. Je to vrah *átma*; vše co dělá je povrchní; je to lupič, který je nenasytý; je to vrah „zbloudilých poutníků“ a podvodník, který krade druhým manželky; je to černý mág, který obluzuje druhé svými kouzly. (Tedy kvůli nevědomosti říkáte – je to tohle a je to tamto – a tak přisuzujete jména a formy tomu, co je bezejmenné a bezforemné.)
32. Je bezmocný a nestoudný, a proto se neustále hádá; je neurvalý, divoký a brutální, špinavý a paličatý; je to stupidní a zatvrzelý člověk, který nemá před ničím respekt; je to lotr, který má spory s celým světem.
33. Je netrpělivý, chamtivý a koná jen špatné/nečisté činy; je slepý (k bezforemnému), je bezradný a jde to s ním z kopce; vznáší falešná

obvinění, je hluchý (ke „slovu“) a jeho dech je slabý („já jsem tělo“); a na to vše je ještě pyšný a nechce se toho vzdát.

34. Má nedostatečné poznání a chybí mu jeho vznešenost a sláva; postrádá rodinu tohoto „vše“ a chybí mu bohatství *lakšmí*; trpí nedostatkem síly/*šakti* a bytí; je zbaven onoho „neviditelného“ a stal se žebrákem.
35. Nemá žádné schopnosti a chybí mu umění poznání; postrádá veškerou autoritu a není vůbec bdělý; chybí mu tato pozornost/*lakšana* a její krása; je zbaven tohoto těla „vše“ a zhloupl, protože nemá žádné rozlišování.
36. Chybí mu důmyslnost a chybí mu intelekt/*buddhi*; postrádá prosté jednání a čiré pochopení; chybí mu činy tohoto „vše“, tedy *sat-tva guna*; nemá *vivéku* a je pouze plný pochybností.

37. Trpí nedostatkem oddanosti/*bhakti* a víry; nemá poznání ani *vajrágju*/nezaujatost; chybí mu mírnost a schopnost odpouštět; chybí mu toto „vše“ a on se stal strašně malým.
38. Neví o svém spojení se „vším“; nemá ponětí o úsilí a neví, jak má studovat/praktikovat; nezná přátelství ani laskavost (**tedy můj soused jsem já sám**); nezná sám sebe a je hrozně nešťastný.
39. Takové jsou tedy modifikace „mnohého“. Taková mysl je skladištěm chybné/falešné pozornosti a takové je nepravdivé poznání lidstva. Dobrý posluchač by měl být schopen toto vše rozpoznat.
40. Taková je pozornost/*lakšana* falešného. Ale díky „naslouchání“ je možné se jí vzdát. Nicméně kvůli egu těla jsou tu mraky věcí, takže bez-myšlenkovité Já se nemůže prosadit a stabilizovat.

Tímto končí 3.kapitola 2.dášaky knihy Dásbódh s názvem „Pozornost chybného poznání“.

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2017

2.4 Promluva o oddanosti

|| Šrí Rám ||

1. Díky správnému přemýšlení získají „mnohé“ myšlenky plod v podobě jedné jediné nepřerušované myšlenky, tedy pocitu „já jsem“, a poté, co je tu pochopení „já neexistuji“, se lidské tělo stává ryzím poznáním/ne-poznáním. Je-li uvnitř *Átma puruši* plod tohoto „vše“, jediné pak zde může být ustanovena ryzí cesta (nejdříve musí být poznání náležitě pochopeno,

a potom se můžete dostat za/před poznání).

2. Uvnitř lidského těla je ryzí *sattva guna* a skutečný *brahmín (tj. bez-myšlenkovité pochození, „já neexistuji“). Ale na *prakrti/puruša* se objevil rituál v podobě provádění posvátných modliteb a koupele (tj. nevědomý si myslí, že smyslem rituálu je třikrát denně se pomodlit a vykonat ranní koupel. Avšak moudrý *brahmín* zná pravý význam těchto rituálů; modlitbou se míní být v *sandhi* neboli v prostoru mezi dvěma myšlenkami a posvátnou koupelí má být ponoření mysli do Gangy poznání.) Díky předchozímu správnému konání v podobě náležité modlitby a koupele získává *brahmín* tuto čistou *vásanu* ve formě prosté touhy být/existovat a provádět *bhadžany* na Boha (tj. v každé činnosti přebývat ve své pravé *svarúpě*/přirozenosti). *(*Siddharaméšhvar Maharádž* – Jediným pravým *brahmínem* je Znalec *brahman*... ostatní se považují za tělo a jsou tudíž z nejnižší kasty/*šudra*.)

3. Toto bez-myšlenkovité pochopení je nejlepším uctíváním Boha. Nejdříve však musí být všechno zapomenuto a tím by mělo být pochopeno „já jsem“. Takto by pak měla být udržována společnost Pravdy/*satsang*. Nejdříve byste měli poznat „čas tohoto vše“ (tj. být v přítomném „ted“), a poté si Nejvyšší Já uvědomí skutečný význam života a důvod svého zrození.
4. Když tu je pocit čiré lásky; když setrváváte v místě setkání oddanosti; když tu je „příběh“ *hariho* (tj. prostě vědět), který je naplněn nesmírnou radostí, potom bude vaše láska k bez-myšlenkovité Skutečnosti stále narůstat.
5. Když si člověk osvojí toto „vše“ uvnitř lidského těla, pak může pochopit Jedno Jediné a dosáhnout skutečného smyslu života (tj. poznat Sebe Sama). Pomocí *světa za *múla májou*/iluzí by mělo být získáno toto Nejvyšší neboli To, co lze velmi stěží získat (považujete-li se za lidské tělo, potom je dosažení tohoto Nejvyššího nesmírně obtížné). *(jsou zde dva světy; svět

mnoha jmen a forem a další svět uvnitř tohoto světa. Je to svět tohoto „vše“ neboli poznání, kde jména a formy neexistují).

6. Poté jsou zde ty opravdové povinnosti požadované od *brahmína* (tj. Znalce *brahman*). Pak tu je pravý soucit, skutečná dobročinnost (zřeknutí se mysli a tělesného vědomí) a *dharma*. Potom tu je uskutečňování samotného přirozeného *bhadžanu* (pochopení „já nic nedělám“ je největším uctíváním Znalce *brahman*).
7. Když vejde do srdce takovéto pokání, nazývá se to vzdáním se/zřeknutím se; touto činností dochází ke spojení oddaného a Boha. Pokud by tohoto nebylo dosaženo, pak byste se měli držet společenství světce/*sádhu* (*sádhu* chápe, „já neexistuji“).
8. Nebo můžete pročítat „mnohé“ *šástry* či se vydat na pouť nebo opakovat *mantru*. Touto cestou lze (též) dosáhnout Skutečnosti a zničit tak hřích v podobě totožnosti s tělem (*Maharádž* –

„Ke Skutečnosti můžete dojít cestou meditace a *mantry*, je to však velmi zdoluhavá cesta“. Avšak ta (doporučená) cesta je cesta Poznání, kterou si osvojíte ve společnosti světce/*sádhu*a. Jestliže jste přesvědčeni, že svět není skutečný, potom se ho můžete zříci.)

9. Nebo byste měli být prospěšní druhým či byste měli být bez-myšlenkovitým ryzím poznáním získaným prostřednictvím rozlišování/*vi-véka* mezi podstatným (*nirguna*) a nepodstatným (*saguna*).
10. Když je chráněno nařízení *véd* (tj. vědět), pak je jakýkoliv rituál Jeho uctíváním (tj. *upásaná*; *Siddharaméshvar Maharádž* – přemístit mysl, která seděla s objekty, k Bohu; pak jsou veškeré činnosti odevzdány Jemu). Díky tomu se stane tím, kdo je hoden obdržet toto poznání.
11. Prostřednictvím tohoto vědění nabídne *džíva* své tělo, řeč a mysl; prostřednictvím tohoto vědění nabídne *džíva* *listy, květy a plody *(listy

– hrubohmotné formy, květy – smyslové zkušenosti, plody – radosti/bolesti mysli) a potom tu je toto „vše“. A když tu je *bhadžan* Jednoho Jediného, pak lze naplnit smysl života.

12. Poté, co jste získali plod tohoto lidského zrození (poté, co jste se narodili jako lidská bytost); dojde ke stvoření plodu tohoto plodu v podobě „vše“. Pokud to není uskutečněno, pak bude váš život promarněn a vy se stanete břemenem pro tento svět.
13. Smyslem lidského těla je povznést sebe sama, a proto by mělo být pochopeno toto „vše“. A poté, skrze vnitřní sílu vědění, byste se měli usadit jakožto Znalec tohoto „vše“ (tj. *Átma*).
14. Pokud si bez-myšlenkový *puruša* nedrží toto „vše“ ve Své mysli, pak *Átma* zůstává jako mrtvola ve světě a jeho zrození není ničím jiným než prázdným zdrojem utrpení pro matku. (*Maharádž* – bez této síly nejsou lidé nic než mrtvá těla chodící po světě).

15. Pak tu není žádná modlitba (znát *sandhi* neboli prostor mezi dvěma myšlenkami) ani posvátná koupel (koupel v *ganze* poznání). Potom tu není žádný *bhadžan* (tj. že v každé činnosti znáte svoji *svarúpu*) ani uctívání Boha (uctívat *šivu* značí stát se *šivou*). Pak tu není *mantra*, *džapa*, meditace či obětování/*púdža* myslí (to všechno jsou náležitě povinnosti *brahmína*).
16. Pak tu není žádná oddanost ani láska. Není tu odhodlanost či řádné vykonávání rituálu (připomínat si své Já v těchto činnostech). Není tu Bůh ani *dharma* a není tu laskavost prokázaná nezvanému hostovi (tj. poznání, které je již zde. Je třeba jen opustit všechny myšlenky. *Maharádž* – Opusťte vše a On je zde.)
17. Není tu čirý intelekt/*buddhi* ani ryzí *guna*. Není tu „příběh“ Boha ani *šravana* (naslouchání „příběhu“) a tato promluva o Jednotě není nikdy vyslechnuta.

18. Není tu žádné společenství moudrého a této *vritti*, tj. čirého vědění. Kvůli falešnému opojení se pýchou nedojde k rozpuštění uvnitř božskosti.
19. Není zde žádná pravdivost či spravedlnost. Není tu žádná cnostná *náprava. *(toto „já jsem“ je jedinou nápravou pro tělesné vědomí). Není zde žádné spojení se světem za a ani pochopení správného a nesprávného konání.
20. Není tu poznání ani sláva. Není tu ujištění vycházející z moudrosti („já jsem vždy zde“). Není tu „dovednost vědění“ či ovládnutí toho, co náleží této krásné *sarasvatí* (bohyni poznání).
21. Není tu klid ani odpuštění. Žádný správný záměr nebo laskavost. Není tu žádné “ vše“ ani pochopení cenných a bezcenných forem *sád-hany*.
22. Není tu žádná očista neboli *sva-dharma* (setrvání ve své vlastní *svarúpě*). Není tu ani

čiré chování ani bez-myšlenkovité pochopení. Když se činnost tohoto „vše“ stane myslí plnou „mnoha“ myšlenek, není tu osvobození ani od tohoto světa, ani od „světa za“.

23. Není-li zde správná činnost („On koná“), pak zde není náležité uctívání (*upásaná – mysl umístěna v blízkosti Boha*). Pak zde není žádné poznání či *vajragja*/zřeknutí se. A když tu není jednota ani odvaha a ani trpělivost, pak nelze pochopit toto „vše“.
24. Tam, kde není žádná kajícnost z honby za světskými objekty, tam není ani zřeknutí se těchto objektů. Pak tu není ani vyrovnanost či náležitá pozornost, a tudíž zde nemůže být úcta ani láska k *paraméšvarovi* (tzn. za *íšvarou*, tedy za Svědkem).
25. Není tu spokojenost této další *guny* (čiré *sattvy* neboli „já jsem všude“). Není tu štěstí „Jednoho Jediného, které přináší prospěch tomuto „vše“ (*Átma*) a uvnitř není sebemenší oddanost

harimu (poznání).

26. Když je *múla mája* formou ve světě, pak se Skutečnost stává pouze žijící mrtvolou. *Átma* by tudíž nemělo mluvit svým jazykem a zůstat ryzí uvnitř tohoto světa (tj. zůstat stranou).
27. Když je vaše skladiště zásluh naplněno, pak se oddanost Bohu stane Skutečností (tj. naprosto jasné pochopení čirého poznání; viz 2.7.7.) Proto cokoliv *múla mája* dělá, toho Skutečnost dosahuje (proto se staňte Jím tím, že Jím budete). (Když si *múla mája* neboli vědomí myslí „já jsem tělo“, pak se stane tělem, a pokud nemyslí, tak se stane bez-myšlenkovitou.)

Tímto končí 4.kapitola 2.dášaky knihy Dásbódh s názvem „Promluva o oddanosti“.

Překlad z angličtiny – Gabriela Adámková 2017

2.5 Pozornost *radža guny*

Poznámka: Maharádž: radža guna . . . víte něco a to je poznání, ale nevíte, co to je, a to je nevědomost.

|| Šrí Rám ||

1. Příčinou hrubého těla jsou tři *guny* – *sattva*, *radža* a *tama*. A uvnitř *sattva guny* je vyšší/dokonalá *guna* (*ryzí sattva guna*).
2. Kvůli této *sattva guně* je tu oddanost k Bohu.

Kvůli *radža guně* tu je znovuzrození a kvůli *tama guně* se váš stav uvnitř *prány* zhorší.

Šlóka || V *gítě* je verš, ve kterém je uvedeno: Ti, kdo jsou v *sattvě*, stoupají výše ve svém vývoji. Ti, kdo jsou *radžasičtí*, stagnují a ti, kdo jsou v té nejnižší kvalitě, tj. ti *tamasičtí*, ve svém vývoji upadají.

3. Uvnitř těchto tří *gun* těla tu je dělení na čisté a nečisté. Proto by mělo být pochopeno toto „vše“. A když je pročištěno, stává se jasnou a osvobozenou Skutečností zbavenou jakýchkoliv závad. Ale když se „vše“ stane nečistým, měli byste poznat, že to je překážka (tj. toto „vše“ je počátek *gun* v případě, kdy nechápete, a jejich koncem v případě, kdy chápete).
4. Poslouchejte pečlivě a buďte si vědomi pozornosti čistého a nečistého. Vězte, že ten, jehož pozornost je čistá, žije v *paramártě*, a ten, jehož pozornost je nečistá, je v *samsáře*.

5. Když stav *samsáry* přijde do Skutečnosti (resp. překryje Skutečnost), pak to Jedno Jediné existuje jakožto tři *guny* uvnitř těla a je *džívou*. Jakmile je Jedno Jediné, které je uvnitř *prakti/puruša*, prozkoumáno a potkáno (vystane na povrch), potom tyto tři *guny* přestanou existovat (a to Jedno Jediné je *nirgunou*, jež je za *gunami*).
6. Ale jestliže je tu *radža*, *tama* a *sattva*, je tu život v *džívovství* (individualitě). Nyní bude ukázáno, že uvnitř tohoto „vše“ dochází k „mnoha“ činnostem této *radža guny* (tj. poznání je základnou tohoto světa).
7. Když se uvnitř těla/formy „vše“ objeví *radža guna*, jak se to projeví ve vašem chování? Buďte pozorní a „naslouchejte“ s bdělostí/moudrostí.
8. „Toto je můj dům a můj rodinný život. Proč do toho vnášet Boha?“ Když *puruša* pronese takovéto tvrzení, pak se Jedno Jediné, které nevyžaduje žádnou podporu, stává *radža gunou*. (My

jsme popravdě tímto *purušou*, ale kvůli tomu, že jsme na to zapomněli, se pokládáme za tělo).

9. Matka, otec, žena, syn, dcera a snacha. Když se staráme (*přemýšlíme*) ve své mysli/*čittě* jen o toto, pak je toto *Átma radža gunou*.
10. To nejlepší (*tj. Átma*) by mělo žít spokojeně; to nejlepší by si mělo užívat plody minulých činů; to nejlepší by mělo být nádherně ozdobeno, a to nejlepší by mělo být krásně ošaceno. Když toto „vše“ dychtí po těchto věcech, potom je *Átma puruša radža gunou*. (Poznat *Átma* značí žít spokojeně; pak se můžete těšit z plodů minulých činů a jste krásně oděni v tomto „vše“. Ale pokud je toto „vše“ zapomenuto, potom *Átma* bere hrubé tělo za své vlastní, a „já“/ego si přivlastňuje tyto činnosti a kvality a říká: „Mé tělo by mělo žít spokojeně a já bych si měl užívat plody minulých činů a já bych měl vypadat dobře a nepřijít k žádné újmě.“)
11. Pak se Jedno Jediné ptá: „Co je *dharma* a co je

dobročinnost? Co *džapa* a meditace?“ Když tu není toto ryzí pochopení, pak tu je hřích a cnost a *Átma* je *radža gunou*.

12. Když neznáte skutečnou pouť ke svatému místu a nevíte, jak si řádně plnit své náboženské sliby („vše“ je skutečným poutním místem a „Já jsem On“ by mělo být vaším slibem; ale tato fakta jsou zapomenuta a je tu pouze symbolické uctívání); když nevíte jak uvítat nezvaného hosta (tj. zapomenutím všeho uvítáte poznání; toto poznání je tu vždy a nevyžaduje žádné pozvání; je třeba ho jen uvítat dovnitř), a když tato vnitřní inspirace („já jsem“) přebývá s těmito nečistými způsoby chování, pak je *Átma* *radža gunou*.
13. Když jsou hromaděny peníze a úroda a mysl je připoutána k projeveným jménům a formám (vy jste ve skutečnosti neprojevené *Átma*); když žije člověk jako *lakomec, potom je *Átma* *radža gunou*. *(lakomec hromadí věci a obává se ztráty svého nahromaděného majetku).

14. Když říkáte: „Jsem mladý, krásný, silný, chytrý, jsem nejlepší ze všech,“ pak je *Átma radža gunou*. (Toto jsou přídavná jména „řeči“ tohoto „vše“ a *ego* /já si je přivlastnilo, resp. je zneužilo).
15. „Má země, moje vesnice, moje sídlo, mé místo.“ Když jsou v mysli drženy takovéto připoutanosti, pak je *Átma radža gunou*.
16. „I když je toto „vše“ ztraceno, stejně bych měl (já/*ego*) mít to nejlepší“ (když bylo „vše“ ztraceno, potom nelze dosáhnout tohoto nejlepšího/*Átma*; přesto *ego* říká: „Já chci to nejlepší.“). Když toto spontánní „vše“/poznání začne vzpomínat, pak je *Átma radža gunou*. (*Maharádž*: „Když si vzpomínáte, tak zapomínáte své Já. Když zapomínáte, pak si připomínáte své Já).
17. Když tu je závist a zlomyslnost; když se v těle objeví pohrdání či touha, pak je *Átma radža gunou*.

18. Když tu je obrovská láska k dítěti (převážně k chlapci) a kvůli této lásce je tu připoutanost k manželce; když roste lačnost po všem, pak je *Átma radža gunou*.
19. Když je člověk plný úzkosti o své nejbližší a nejdražší (třebaže jste všude, zapomínáte na to a stáváte se úzkostlivými o své nejdražší); když se tato *múla mája* obává smrti, pak Skutečnost kráčí po cestě smrti a stává se *radža gunou*.
20. Když je toto „vše“ obtěžováno *samsárou* a ptá se „Jak toto skončí?“ Když mysl vzpomíná, pak vyvstávají problémy a *Átma* je *radža gunou*.
21. Když si *múla mája* libuje v něčem z minulosti (*múla mája* je přítomné teď), pak je sama Skutečnost připomínána v mysli. Potom vyvstává velká lítost a *Átma* je *radža gunou*.
22. Vznešenost tohoto „vše“ byla pocítěna a následně poté se v mysli zrodila záliba (vidět něco specifického, spatřit „mnoho“ objektů a ni-

koli jen jeden objekt tohoto „vše“); kvůli této *guně* *naděje je stvořena beznaděj (svět duality) a potom je *Átma radža gunou*. *(*radža guna* zapomene na přítomné „nyní“ a sní o něčem, co bude získáno v budoucnu).

23. Když tato vize *múla máji* („já jsem vždy a všude“) poklesne do tělesné formy a tato Skutečnost žebrá od mysli, a když nedostane to, co chce a pocítí žal, potom se *Átma* stane *radža gunou*.
24. Když se mysl zcela stará o potěšení ze slávy a bohatství a zpívá tak písňě smyslnosti; když vášeň pro lesk a hru přináší chtění a ješitnost, pak je *Átma radža gunou*.
25. Když je tu posmívání, vměšování se a pomlouvání; když se v bez-myšlenkovitém pochopení objeví debata a hádka; když si někdo dělá legraci z tohoto Věčného a vysmívá se mu, pak je *Átma radža gunou*.

26. Když silně vyvstane *lenost a je tu „mnoho“ her a činností; když je tu zmatek z požitků, pak je *Átma radža gunou*. *(Ve *Védantě* lenost značí být zapleten v mnoha světských činnostech a nedělat to, co by člověk dělat měl, to jest všechno zapomenout a připomínat si „Já“).
27. Když je tu dovednost a mistrovství co se týče „mnohosti“; když je někdo velmi odhodlaný a zapálený v tomto světském dramatu; když se v této hře „mnohosti“ toto Jedno Jediné vzdá svého bohatství a vlastnictví, pak je *Átma radža gunou*.
28. Když je zde velká záliba v opájení se projevem (tj. jména a formy, objektivizace); když jsou v *čittě* připomínány smyslové vjemy; když jste nadšeni ve společnosti toho nízkého; pak je *Átma radža gunou*.
29. Když v *džívovi* vyvstane ukradené poznání; když je tato „řeč“ pocíťována jako nějaká podřadná a cizí promluva „mnohosti“; když je mysl

unavena Věčností a již je v tom utvrzena, pak je *Átma radža gunou*.

30. Když se člověk stydí zúčastnit se oslavy Boha; a když neúnavně usiluje o svůj osobní prospěch; když má pozorující *puruša* v oblibě světský život, pak je *Átma radža gunou*.
31. Když je člověk posedlý hltat samá potěšení; když je nadmíru starostlivý o své individuální tělo; když nedokáže dodržet půst, tak to vše je kvůli *radža guně*.
32. Když máte v oblibě to smyslné a nemáte rádi oddanost a odříkání; když je „dovednost poznání“ (když tu není nic, všechno je poznáno) nuceně rozšířena do „mnoha“ objektů („chci vidět toto a tamto“), pak je *Átma radža gunou*.
33. Když neznáte *paramátma*; když milujete „mnohost“ uvnitř tohoto „vše; když Jedno Jediné úmyslně (díky vašemu přání) přijme zrození, pak to je *radža guna*.

34. Budiž! Taková je přirozenost *radža guny*. Kvůli intenzivní touze mít tělo vzniká posloupnost zrození a smrti. Vězte, že *Átma* se uvnitř této světské existence stane nečistým a Jedno Jediné je donuceno hrozně trpět.
35. Takže, pokud toto pochopení „já jsem“ neodsekne *radža gunu* nebo toto bez-myšlenkovité Já nepřeruší toto světské prožívání, tak je tato *vásana zapletena uvnitř této světské existence. Jak zde pak může být tento lék/náprava v podobě „já jsem“? *(Viz, 9.8.16, *vásana* je touha být; kvůli *radža guně* se ale člověk považuje za tělo a tato *vásana* chce existovat jakožto hrubé tělo).
36. Když je zde tento lék v podobě „já jsem“, pak se stáváte oddaným tohoto Jediného Boha. Přesto však nebyla dosažena naprostá bezžádostivost (*já neexistuji*) a proto by měl být prostřednictvím této síly „já jsem“ prováděn Jeho *bhadžan*.

37. Mysl by měla nabídnout tělo a řeč *džívy*; tímto způsobem by Jemu měly být nabídnuty listy (hrubé živé a neživé objekty), květy (zkušenosti) a plody (radosti a bolesti). Když je toto nabídnuto spolu s myslí, poté tu je naplnění smyslu života.
38. Tato síla „já jsem“ je skutečnou dobročinností (skutečnou dobročinností je darování mysli, těla atd. tomuto „vše“), ale v Bohu neexistuje žádná oddělenost/rozdílnost. Jinak bude tato síla „vše“ přinášet potěšení a bolesti tělesného vědomí tam, kde by jinak měla být jediné tato myšlenka Boha.
39. Od začátku do konce tu je jen Jeden Jediný Bůh, avšak uprostřed je pocitována *avidja mája* („já jsem tělo“). Proto by mělo být toto pochopení „já jsem“ iluzorní *máji* uvnitř Boha završeno (já neexistuji).
40. Když tu je tato nečistá *radža guna*, pak je „příběh“ poznání sdělen pouze ve stručnosti (je sdě-

len částečný příběh, neboť poznání je smícháno s nevědomostí). Proto nyní všechno zapomeňte a vězte, že jste ryzím *Átma*, samotnou přirozeností *paramárthy* (Nejvyšší Završení).

41. Když je tu toto poznané/*prakrti* tohoto *Átma* (Znalce), pak vězte, že jste v *sattva guně*. Pak je úplné a dokonalé *Átma*, které bylo *radža gunou* počátkem *saguna bhadžanu* (tj. *sattva guny*).
42. Když se *radža guna* stane *sattva gunou*, domněnky myslí jsou vstřebány v této „řeči“ (když zde domněnky *radža guny* nejsou, pak je tu „řeč“ *sattva guny*; nepotřebuje žádné pozvání). Nyní byste si měli pozorně vyslechnout výklad o *tama guně*, která by se pak (také) měla stát *sattva gunou*.

Tímto končí 5.kapitola 2.dášaky knihy Dásbódh s názvem „Pozornost radža guny“.

Překlad z angličtiny – Aleš Adámek 2017

2.6 Kvalita / *guna* *tamas*

|| Šrí Rám ||

1. Především všemi činnostmi a před pozorností/*lakšana guny radžas* se nachází tato „řeč“. Nyní naslouchej (zapomeň na vše a buď tím, co potom zůstane, tedy „řečí“) a *guna tamas* se rovněž stane oním úplným a dokonalým *átma* (*guna tamas* bude absorbována v této *saguna* „řeči“ a stane se *nigunou*; poznání se stane ne-poznáním).

2. Když přijde utrpení *samsáry* a vyvstanou výčitky, žal a soužení, a když je toto úžasné „vše“ zasaženo strachem, potom je toto *átma gunou tamas*.
3. Když v těle tohoto „vše“ vzkypí hněv, potom člověk nepoznává svou pravou matku ani svého pravého otce (*mula mája/puruša*) a bratr, sestra i manželka jsou vymyšlení (*postoj toto je „má“ rodina a podobně*), potom je toto *átma gunou tamas*.
4. Jakmile přijmeš, že *prána* patří tomuto „vše“, potom se přirozeně setkáš sám se sebou (*tedy jakmile opustíš myšlenky, tak pochopíš to, že prána uvnitř a vítr vně jsou jedno a totéž a že je nelze od sebe oddělit; díky tomu přijde poznání „já jsem všude, uvnitř i vně“*). Ale když na to zapomeneš, zaujmeš postoj *džívy* („já dýchám“) a potom je toto *átma gunou tamas*.
5. Potom je člověk naplněn šílenstvím hněvu a polouká se sem a tam jako posedlý ďáblem (*tedy*

je v *egu*); nejsou-li „mnohé“ myšlenky ovládnány lékem tohoto „vše“/poznání, potom je toto *átma gunou tamas*. (Tři *guny* se smísí a vytvoří „mnoho“ myšlenek; lékem je *sattva guna*, zapomeň na vše a to, co zůstane, je poznání.)

6. Potom zabijete sebe sama svou vlastní zbraní nebo zabijete někoho druhého a v tu chvíli ono *átma* existuje jako *guna tamas*.
7. Když tyto „oči pochopení“ chtějí vidět jenom boj a nesváry a když ono „tam“ (*brahman*) chodí na místa, kde jsou konflikty (*tedy tam, kde je mysl*), když *džíva* akceptuje takovéto tendence, potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*.
8. Potom ono nezlomné *brahman* upadne do zmatku a víra tohoto nezlomného je zlomena; potom si člověk libuje ve spánku nevědomosti a ono *átma* se stalo *gunou tamas*.
9. Když je hlad *mula máji* tak obrovský, že nevidí rozdíl mezi hořkým a sladkým (*svět je hořký*,

kdežto svět „za“ je sladký. Ale kvůli žravosti svého břicha se stanete *džívou*.); nebo když je onen *puruša* nadmíru tupý, potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*.

10. Když bijete toho, koho nejvíce ze všech milujete, když z této Skutečnosti děláte *džívu*; když děláte z toho, co je tak opravdové a přirozené, vraha tohoto *átma* (považovat se za *džívu* znamená být vrahem *átma*), potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*.
11. Jsou-li tu „mnozí“ mravenci, hmyz a drobná stvoření (tím, že se považujete za tělo, máte tendenci vytvářet objekty a vidět mnohé jednotlivé formy a jména) a člověk si v takové objektivizaci libuje, potom jste vrahem tohoto „já jsem“ („já jsem“ pouze ví, ale když se stanete *džívou*, potom vidíte mnoho dalších stvoření, protože jim přisuzujete různé formy a dáváte jim rozličná jména; původně tu však bylo pochopení onoho „vše“, které je za všemi jmény a formami); když se tento pozorující *puruša* stane

přespříliš přecitlivěným a nezůstává nad věcí, potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*.

12. *Guna tamas* je vrahem této ženy (*prakti/„vše“*) a vrahem svého dítěte (dítětem je svět – když spíte, je tu *guna tamas* a svět zmizí). Když *guna tamas* kvůli objektivizaci zabije *brahmína* (tedy Znalce *brahman*) a když s chutí zabije tuto krávu (tedy to, co naplňuje všechny vaše touhy, čili poznání), potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*.
13. Když má člověk kvůli své soutěživosti („musím za každou cenu vyhrát“)³ pocit, že by měl polk-

---

³*Siddharaméšvar Maharádž*: Člověk oddaný Bohu vítězí tím, že ztrácí. Ale *džíva* má tendenci si myslet „Musím vždycky vyhrávat. Nikdy za žádnou cenu nesmím být pokořen. Vše, co řeknu, se musí stát a v žádné oblasti svého života nesmím zakusit něco jako je ústup či porážka.“ Kvůli takové sveřepé tvrdohlavosti člověk ztratí svou Dokonalou Spokojenost. Pokud se však *džíva* naopak naučí přijímat porážky a vzdá se své zatvrzelosti a přesvědčení „všechno se musí dít podle toho, jak já řeknu“, potom k žádnému narušení oné Dokonalé Spokojenosti nedojde. Ten, kdo odmítá prohrávat, si myslí, že je vítěz,

nout jed této světské existence; když myslí na cizí manželku (a ne na *prakrti*), potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*.

14. Pokud ve vnitřním prostoru člověka sídlí klam a faleš, potom je tu mysl a důsledkem je *džívuv* úpadek; když je ono Věčné pyšné a surové, potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*.
15. Když má člověk sklony k hádkám a má v úmyslu druhé hrubě ovládat, když v tomto vnitřním prostoru vyvstává nenávisť a zloba, potom je toto *átma gunou tamas*.
16. Když člověk touží po tom, aby slyšel a viděl hádky, když má chuť se sám hádek a bojů účastnit, když si myslí, že by měl někdo vraždit nebo být zavražděn, potom je toto *átma gunou tamas*.

---

nicméně ve skutečnosti to znamená, že až do konce zůstává *džívou*. Jedině ten, kdo má to štěstí, že se naučil přijímat porážky, je obdařen milostí stát se *šívou*, a jedině on je skutečným oddaným *višnuu*.

17. Když pýcha zničí oddanost, potom se „chrám Boží“ (tj. **poznání**) zřítí; když je tu snaha podetnout onen „plody dávající strom“ (**strom poznání**), potom je toto *átma gunou tamas*.
18. Když takový člověk nemá rád ryzí činnost tohoto „vše“, ale libuje si v neřestech „mnoha“ činností, když nemá *strach z hříchů mysli, potom je toto *átma gunou tamas* (Člověk přijal koncept, že toto tělo je jeho tělem a že život tohoto těla je jeho životem). *(*Randžit Maharádž: Člověk by měl dostat veliký strach z tohoto světa... „Nechci mít s tímto světem nic společného“*)
19. Když je poznávající *vritti* tohoto *brahman* zcela zničeno a je tu jen utrpení *džívy*; když si člověk libuje v nepozornosti a nedbalosti, potom je toto *átma gunou tamas*.
20. Když přijde ničivý oheň (bezúsilné poznání tohoto „vše“ je zapomenuto, jakmile se v nás spustí proces objektivizace; potom vzniká po-

cit, že tu je nějaký vnější svět, který je od nás oddělený); když přijde zkáza, kterou si způsobujeme vlastní silou (v momentě, kdy v nás vystane pocit vlastní síly – v procesu učení se, při kontaktu s něčím krásným, v procesu umělecké tvorby atd.); když přijde zkáza vyvolaná elementy (v procesu čím dál tím rozsáhlejší objektivizace) a konečně když přijde destrukce způsobená jedem tohoto hrubého světa (hrubá objektivizace přináší „mnohé“ touhy), potom je toto *átma gunou tamas*.

21. Když je tu uspokojení, které vychází ve skutečnosti z *džívových* problémů (uspokojení a nespokojenost jsou neoddělitelně spojeny, podobně jako radost a bolest; a stejně tak jako jsou problémy ve skutečnosti vymyšlené, je i uspokojení pouhou myšlenkou); je-li tu touha po násilí a krutostech; když si člověk myslí, že *samsára* není utrpením, potom je toto *átma gunou tamas*.

22. Když si člověk připustí, že je hádavý, potom zcela přirozeně pochopí úžasnost tohoto „vše“; ale když *džíva* přijímá tento falešný intelekt, který je přesvědčením „já jsem takový a takový“, potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*.
23. Aby člověk získal bohatství, musí kvůli tomu mnoho ostatních *džívů* *trpět. A když je mu to jedno, potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*.
 *(*Randžit Maharádž: Jeden boháč udělá z tisíců chudáky.*)
24. Když člověk nemá rád oddanost a nemá rád víru; když člověk nemá rád poutní místa ani nemá rád Boha; když má pocit, že *védy* a *šástry* ani toto „vše“ nejsou důležité, potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*.
25. Když člověk ničí modlitbu/*sandhja* (*znát prostor mezi dvěma myšlenkami*) a posvátnou koupel v řece poznání; když ve *svadharmě* (*ve své vlastní přirozenosti*) vidí jen zmatek a chaos, když jedná tak, že to není v souladu s jeho

svadharmou, potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*.

26. Člověk neuznává svého staršího bratra (*sattva gunu*) a svého otce a matku (*puruša/prakrti*), ani toto božské „slovo“ *átma*. Potom se snadno náhle rozhněvá a jeho pozornost se zaměří na venek a koncentrace je ztracena (*tedy přijme tělesné vědomí*), potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*.
27. Je-li tato tichá a klidná *nirguna* nucena jíst a je-li toto tiché a klidné Já puženo k tomu, aby existovalo, potom i když je tiché a klidné, upadne do tělesných požitků a ono spontánní „vše“ zapomene na poznání (*poznání svého vlastního Já*), potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*.
28. Provozuje-li člověk čarodějnictví (*tedy představitivost*); touží-li po získání poznání, které ho naplňuje silou (*jako při učení se, v umění atd.*); když tento *puruša* prahne po poznání fyzických cviků, potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*.

29. Když člověk skládá okázalé přísahy Bohu, když se s vynaložením obrovského úsilí připoutává k bažině tohoto světa; když tento „dřevěný mechanismus“ (tedy toto tělo je jako kus dřeva bez jakékoli síly) hasí onen životní plamen („já jsem“), potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*.
30. Když si člověk vloží do hlavy spalující nádobu, potom je toto tělo „vše“ sežehnuto falešným bohatstvím. Když ono spontánní a přirozené vítá utrpení způsobené svými vlastními silami („já jsem úžasný, krásný atd.“), potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*.
31. Měli byste nabídnout svou hlavu (tedy myšlení) Bohu, nebo byste měli nabídnout toto tělo „vše“ Skutečnosti (tedy vzdát se poznání); ale jakmile Boha a Skutečnost vyjmete z jejich pravého místa a odhodíte, potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*.
32. Když se člověk zatvrzele drží omezení mysli; nebo když ona Skutečnost přijme svou „po-

pravu na šibenici“ (*Siddharaméšvar Maharádž: džíva stojí na popravišti se smyčkou kolem krku*); nebo když si člověk vezme život, přestože se nachází v posvátném místě „já jsem“, potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*.

33. Když se člověk postí a sedí v „pěti ohních“ a visí hlavou dolů a vdechuje kouř (*různé formy přísné sádhaný*); když kvůli cvičení dopustí, aby bylo jeho Já spáleno, potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*.
34. Nebo když tato *múla mája* podstupuje přísné pokání s touhou něčeho dosáhnout, nebo když se tato Skutečnost snaží *ovládnout dech; nebo když člověk jen líně leží, potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*. *(*Člověk by neměl opouštět to, co je přirozené.*)
35. Když si člověk nechává narůst dlouhé vlasy a nehty; nebo se snaží držet ruce neustále nad hlavou; nebo když přestane úplně mluvit, potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*.

36. Když člověk trpí ústrky „mnohého“ a je zmítán tělesnými bolestmi (když si myslí, že se to utrpení děje jemu); když ze zlosti ničí Boha, potom se toto *átma* stalo *gunou tamas*.
37. Když tento *puruša* obviňuje Boha (vy sami jste *purušou*, tedy Bohem), potom je toto *átma* spoutáno touhami a dopouští se „mnoha“ strašných činů; když se tento *puruša* nezdržuje ve společnosti Pravdy, potom se *átma* stalo *gunou tamas*.
38. Tímto způsobem se toto bez-myšlenkovité pochopení *puruši* stalo *gunou tamas*. Ale když dojde k opravdovému pochopení podstaty toho, co je to *odevzdání se/vzdání se, potom uvnitř tohoto „vše“ zůstane pouze ono Jediné (*puruša* spolu se svou *prakrti*). *(*Siddharaméšvar Maharádž*: Skutečné odevzdání spočívá v tom, že se vzdáte představy, že tu jsou nějaké smyslové objekty; bez toho je pouhé vnějškové odevzdání velice obtížné.)

39. Když toto *átma* přebývá ve stavu *guny tamas*, potom upadá toto bez-myšlenkovité Já do pekla té nejnižší kasty a pokud tu není toto bez-myšlenkovité pochopení, jak by tu mohlo být osvobození? (Tímto bez-myšlenkovitým pochopením je poznání „já neexistuji“.)
40. Ale i když získáte ovoce svých činů v podobě tohoto „vše“, stejně ještě není příčina utrpení, kterou je lidské zrození, vykořeněna. (Vždyť i poznání tohoto „vše“ odejde a člověk musí podstoupit další zrození.)
41. Přesto však, pokud se chce toto *átma* vyhnout dalšímu zrodu, musí nejprve získat tuto *sattva gunu*. Pozorně naslouchej, neboť v této kompozici slov bude nyní následovat *nirupana/rozprava o saguně*.

Tímto končí 6.kapitola 2.dášaky knihy Dásbódh s názvem „Kvalita/guna tamas“.

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2017

2.7 Kvalita *sattva*

|| Šrí Rám ||

1. Dříve byla tato „řeč“ *tama gunou* a to je pak *Átma puruša* dárcem krutého utrpení (když je tato „řeč“ kvůli *tama guně* zapomenuta, je zanecháno pozorování a *puruša* je omezený na tělo.) Nyní naslouchejte (všechno, co jste se doposud naučili, zapomeňte) a bude tu tato *sattva guna*. Potom bude dosaženo Ono Nejvyšší, jehož dosáhnout bylo nejobtížnější (Ono je nejobtížněji dosažitelné, dokud zůstává nevědomost).

2. Tento *puruša* (tj. Svědek) je podporou *bhadžanů*; *puruša* je místem odpočinku jógina. *Puruša* ničí *samsáru* a tento *puruša* je kořenem utrpení (*samsáry*) (*Maharádž* – *ganéša* je počátkem *saguny* a *nirguny*).
3. Díky *mula máje* (*sattva guně*) tu je nejvyšší stav – já neexistuji. *Sattva guna* otevírá cestu k Bohu a pomocí této *mula máji* („já jsem“) by měl člověk dosáhnout Konečného Osvobození, Skutečnosti. (Uvnitř *mula máji* je tento ryzí *mula puruša*, On však zapomněl na Sebe Sama, jakmile spatřil Svůj odraz.)
4. *Puruša* je ochráncem oddanosti; *puruša* je vaší jedinou jistotou uvnitř oceánu světské existence. Když je *puruša* tímto osvobozením *lakšmí* (tedy „pocitu „já jsem“; ale nikoli jejího chotě, *narájany*, „já nejsem“), pak je toto *Átma* stavem *sattva guny*. (*Puruša* je *narájana*, *šiva*, *išvara* atd.)

5. Pak je *puruša* tímto místem setkání (tj. „vše“); pak je *puruša* ozdobou poznání (Znalec se stal poznáním). Potom jsou *radža i tama guna* rozpuštěny díky této *sattva guně mula máji*.
6. *Puruša* je Ono Nejvyšší a je dárcem štěstí. *Puruša* je vlnami blaženosti *mula máji* a tento *puruša* je odstraňovatelem cyklu zrození a smrti (Všechno závisí na tom, kam On umístí Svou pozornost).
7. *Puruša* je koncem nevědomosti (*mula máji*); *puruša* je pravou zásluhou, zdrojem a podporou *mula máji* (*puruša* i *mula mája* jsou neoddělitelně svázáni jeden s druhým; když však *prakrti* odejde, pak se *puruša* stane tímto Jediným *paramátman*.) Díky *sattva guně mula máji* je nalezena cesta k tomuto „světu za“ (všechno zapomeňte a poznejte svět za jmény a formami).
8. Když je toto bez-myšlenkovité „Já“ touto *sattva gunou*, pak se stanete zjevnými uvnitř tohoto těla („já jsem“, „já jsem“); Skutečnost má poté

pozornost této činnosti „vše“ (nejdříve oddělte *sattva gunu* od směsi tří *gun*, které společně vytváří svět a tělo prostřednictvím objektivizace; pocit „já jsem vše a všude“ je ryzí *sattva gunou*).

9. Když je vaše láska k Bohu větší než láska ke světským objektům (tělesné vědomí vyhledává jen smyslová potěšení); když je vždy poblíž rozlišování/*vivék*, pak je *Átma sattva gunou*.
10. Když Jedno Jediné zapomene na utrpení světského života; když Jedno Jediné odhalí přímou cestu oddanosti; když Jedno Jediné umožní vznik této ryzí činnosti uctívání/*bhadžan*, pak je *Átma sattva gunou* (přebývání v této *sattva guně* znamená provádět uctívání/*bhadžan*).
11. Když má Ono Jediné rádo *paramárthu* a objeví se nadšení pro čistou oddanost; když cítíte potřebu být Tím, co pozvedá toto „vše“ (když cítíte potřebu být tímto *Átman*), pak je *Átman sattva gunou*.

12. Když tu je posvátná koupel a modlitby / *sandhja*⁴; když je tu očista vnitřního prostoru a když je zde zářivé roucho tohoto těla „vše“, pak je *Átma sattva gunou*.
13. Když člověk vykonává oběti ohně a nabídne všechno těmto plamenům poznání; když člověk studuje posvátné knihy a učí mysl jejich významu. Když je vám vlastní dobročinnost, pak je *Átma sattva gunou* (viz 2.5.38; pravou dobročinností je darování mysli tomuto „vše“).
14. Když máte v oblibě tyto promluvy *saguna*; když máte zálibu pro „příběh“ boha *hari*; když jsou činnosti proměněny na tuto vždy-přítomnou činnost *saguna*, pak je *Átma sattva gunou*.
15. Když jsou rozdáni koně a sloni; když jsou rozdány krávy a tento svět (přestaňte objektivizovat a zřete vše stejným zrakem); když jsou

---

⁴Okamžik mezi odcházející a vyvstávající myšlenkou je *sandhi*; a to je skutečný čas uctívajícího / *sandhja*.

odevzdány šperky „mnohosti“, pak to je *sattva guna* (*Maharádž* – Pro světce je diamant a suchý kus hovna jedno a to samé.)

16. Když zahodíte své bohatství (tj. schopnost vytvářet objekty) a své překrytí (představu „já jsem tělo“); když se vzdáte božské „potravy“ (tohoto „já jsem“) a odstraníte jemný element vody („jemnou“ objektivizaci); když uspokojíte touhu *brahman* (přestanete objektivizovat a prostě víte), pak je *Átma sattva gunou*. (Když se toto „vše“ stane jemnými elementy, je tu objektivizace. Toto „vše“ je elementem ohně a ten vždy doprovází element prostoru. V tuto chvíli spatřujete sebe sama všude. Jakmile se uvědomění přesune ven, je tu vědomí si světa mimo vás samých. To je element ohně. Když se začnou objevovat individuální formy, stejně jako vyvstávají vlny v oceánu, pak je tu element vody a „jemná“ objektivizace. Když nakonec tyto formy zhrubnou a objevují se jako skutečné a vy spatřujete sebe sama jako tělo v roz-

lehlém objektivním světě, pak to je element země. Všechny stvořené objekty zmizí, jakmile přestanete neustále myslet na tento svět.)

17. Podstupovat obřadnou koupel v zimních měsících *kartig* a *margh*; dodržovat náboženské restriktce, které jste dobrovolně přijali, a následovat různé rituály; postit se, jít na pouť bez touhy v mysli je *sattva gunou*.
18. Radosti z tisíců objektů toho světa a radost této pozornosti tohoto „vše“, jsou zde, když jsou cesty „mnohosti“ obětovány (cestou „vše“ se míní odstranění „mnohosti“ objektů); když je konatel osvobozen od touhy, pak je *Átma sattva gunou*. A když koná s touhou, pak je *Átma radža gunou*.
19. Když *puruša* vyhradí místo brahmínovi (*Znalci brahman*) na tomto posvátném poutním místě uvnitř; když *puruša* vybuduje studny a nádrže s čistou vodou (*Siddharaméšhwar Maharádž* – toto jsou zásobníky na uchování ryzího

poznání) a když *puruřa* postaví věř **vidžňány* na tomto chrámu poznání, pak je to *sattva guna*. (Tento chrám značí metaforu pro poznání a to musí být ukotveno uvnitř.) **(Siddharaméřhvar Maharádž* řekl jednou Svým řákům následující: Do teď jsem vás učil poznání a dnes umístím na tento chrám poznání špičku věže. Tou je *vidžňána* a ta ničí poznání).

20. Když postavíte pro poutníky místo odpočinku v tomto chrámu uvnitř; když postavíte schody a řadu osvětlujících lamp, abyste ukázali cestu (nástroje, které usnadní cestu); když vyhradíte speciální prostor pro růst fíkovníku ⁵, pak je *Átma sattva gunou*.
21. Když vypěstujete překrásnou zahradu v tomto divokém lese zvaném svět (dokonce i *Ráma* se v tomto lese ztratil) s tekoucí řekou (voda ži-

---

⁵ posvátný fíkovník (kosmický strom) s kořeny nahoře v nebi. V sanskrtu se nazývá *ařvattham* a znamená následující – (poznání) nezůstává ani den, když usnete, kde je poznání?

vota) a sladce voňavými květy (zkušenosti); když tato zahrada udělí klid mysli tomu, kdo je asketický, pak to je *sattva guna*.

22. Když vybudujete místo pro modlitbu (tzn. poznat prostor mezi dvěma myšlenkami) a skryté haly pod povrchem (této mysli); když postavíte schody vedoucí k řece (poznání) a zřídíte v tomto chrámu poznání pokladnici pro *vidžňánu*, pak to je *sattva guna*.
23. Když jsou „mnohé“ objekty tímto místem Boha, potom „tam“ je tímto světlem a to je vždy rozsvícené před tímto „vše“ (ryzí *puruša* osvětluje tento svět poznání); když jsou všechny formy krásných věcí obětovány/nabídnuty, pak to je *sattva guna*.
24. Pak je zde hraní na gongy, *mridanga* a *tála** (*Siddharaméšhvar Maharádž* – vždy si pamatujte svou přirozenost/*svarúpu*), na velké i malé bubny, flétny a tyto „mnohé“ zvuky jsou líbezným tónem „já jsem“. („já jsem, já

jsem; hraní na všechny tyto hudební nástroje není nic než metafora pro uctívání a přebývání v duchovním pochopení).

25. Když člověk vstoupí dovnitř chrámu a „mnohé“ sesbírané myšlenky se promění v tuto krásnou „řeč“; když je *puruša* pohlcen v *bhadžanech* na boha *hariho*, pak to je *sattva guna*.
26. Pak je toto „sídlo štěstí“ ochráněno a je tu vítězný průvod Boha. Potom je pozvednuta hodnota Velkého Krále a to je *sattva guna*.
27. Když je tu tato zahrada, v níž je shromážděno toto „vše“ a vyvýšená terasa, na níž roste keř *tulsi* (*Maharádž – tu – vy; lája – rozpuštění; si-být; jste rozpuštění*); když mysl vyčistí zem a vytvoří (z barevného prášku) krásné *ran-goli* (*pestrobarevný obrázek*), pak to je *sattva guna*.⁶

---

⁶ *Siddharaméšhvar Maharádž* – Bez-myšlenkový Znalec se stal tímto pestrým/rozmanitým viditelným světem; obrazem namalovaným vašimi vlastními myšlenkami. Nahlížejte po-

28. Když tato líbezná „řeč“ nabízí „mnoho“ slov Bohu, pak je tato cesta k Bohu obklopena barevnou klenbou; když je toto všechno nabídnuto

zorně a pochopte, že v rámci tohoto hrubého světa existuje vnitřek i vnějšek tohoto poznání mimo barvy. Mí draží žáci, opakováním *mantry* od *Gurua* s polozavřenýma očima – následují verše z odpoledního *bhadžanu*: DRUŠTI ÁNTA DRUŠTI SURANGA, Pátrej uvnitř a spatříš Absolutno, KARUNIJÁ SAMA-DRUŠTI MAGA, poté díky nezaujatosti a klidu NÁNÁ TARHÉČÉ RANGA SURANGA uvidíš zářit mnoho různých barev RAKTA ŠVÉTA-PITA ÁHÉ PUDHÉ NÍLAVARNA TÉDZA DZÁNÁVÉ Červená, bílá, žlutá a před sebou můžeš vidět tmavě modrou záři. ... (zřením vnitřním zrakem je tu tato krásná forma. To je vize poznání. Mnoho barev je poté touto Jednou Jedinou krásnou formou. Jakmile je s tímto věděním viděna červená, bílá a žlutá, pak bude všude záře nekonečného Já.) NÍLAVARNA TÉ BIMBÁKÁŠÍ, Modrá barva nekonečného nebe se nachází ČAITANJÁČÍ MUSA TJÁMADHJÉ VASTU DŽADALÍ ASÉ v hlubinách vědomí, ve středu vědomí (síly) se nacházíš Ty...A když pochopíte záři tohoto Já ukrytého uvnitř této formy *čajtanji*, pak toto je studium vašeho Já. Nyní otevřete své polozavřené oči a s nimi pochopte to, co je vně. Pochopte, že jste to vy, toto Já, které nazírá Sebe sama. Pak je všude tento Pán barev. Ať si vezmete cokoliv, pochopte, že to je Já. Když je všechno vnější zničeno a spáleno na popel, pak bude spatřena Záře Jednoho Jediného.

v tomto chrámu poznání uvnitř, pak to je *sattva guna*.

29. Toto je boží potrava; je to posvěcená potrava „já jsem“ uvnitř těchto cest „mnohosti“. Když je plod „já jsem“, který nebyl nikdy předtím darován, nyní nabídnut/obětován, pak to je *sattva guna*.
30. Když oddaný oplývá takovouto láskou k Bohu, pak Bůh Sám mu s radostí slouží. Potom Samotný Bůh udržuje Své vstupní dveře čisté a trpělivě čeká a to je *sattva guna*.
31. Když je vnitřní víra *puruši* udržována „tam“ (v *brahman*); když jsou tělo, řeč a toto „vše“ nabídnuty myslí, je to čas velké radosti a oslavy a to je *sattva guna*.
32. Když jste pohlceni v tomto „příběhu“ boha *hariho*, tak to je (pravou) *santalovou* pastou, věnci a *kumkumem* (toto je pravá *púdža*). Když je tento „příběh“ úplně a vždy vyprávěn (nyní je

vše On), pak to je *sattva guna*.

33. Když muž či žena skrze sílu „vše“ vezmou tento tělesný koncept a zcela a vždy ho nabízejí u dveří Boha, pak je to *sattva guna*.
34. Když je zanechána minulost (všechno zapomenete) a pak rychle běžíte k Bohu, je tu tento velký „čin“; když se oddaný přibližuje k tomuto vnitřnímu prostoru „vše“, pak to je *sattva guna*.
35. Když je zanechána vaše významnost a je přijat nepřetržitý a neměnný „čin“; když zcela/úplně a vždy přirozeně čekáte u dveří Boha, tak je to *sattva guna*.
36. Když ponecháte stranou *dobré jídlo a betelový list a držíte půst pro Boha (já nejím, tělo jí); když zavedete pravidelnou praxi opakování *džapy* a meditace, pak to je *sattva guna*. (*Maharádž* – nebuďte vybíraví; „Chci toto konkrétní jídlo a tamto nechci“ atd.)

37. Když člověk „nevyslovuje“ hanlivá a hrubá slova *máji* a je zcela korektní a jistý si svou praxí („já jsem On“); když jógin nabyde spokojenosti tohoto „já jsem“, pak to je *sattva guna*.
38. Když je tělesné ego odhozeno a člověk zpívá *kírtan* bez touhy (zpíváním *kírtanu* je míněno *prostupovat/pronikat*); když tvrdé srdce roztaje a objeví se extatická radost, tak to je *sattva guna*.
39. Když meditujete na Boha uvnitř vnitřního prostoru („já jsem mimo vše, co může být spatřeno či vnímáno“); když je váš zrak upřen na Skutečnost a mrtvola těla je zapomenuta, pak to je *sattva guna*.
40. Když tu je velká láska k „příběhu“ *hariho* a vůbec nikdy žádné odchylení se od něj; když milujete to, co je tu od začátku až do konce (*neustálá přítomnost uvnitř každé zkušenosti*), pak to je *sattva guna*.

41. Když je „jméno“ Boha na vašich rtech a když vlastníte *tála* (tj. připomínání si *svarúpy*); když tančíte (tj. všude je „já jsem“) a „mluvíte“ o všudy-přítomnosti Boha a pokládáte prach z Guruových chodidel na své čelo (**pochopte, že všechno je prach**), pak to je *sattva guna*.
42. Když nejste pyšní na tělo, pak vyvstane mocná síla zřeknutí se/*vajragja* předmětů smyslového potěšení; když pochopíte tyto falešné náklonnosti, pak to je *sattva guna*.
43. „Je třeba nastolit „tuto nápravu „vše“, proč byste měli zůstávat zamotání v *samsáre*?“ Když v srdci vyvstane takovéto pochopení, pak to je *sattva guna*.
44. „*Samsára* přináší myslí bolest a díky *bhadžanům* je zformováno toto „vše“. Když v myslí vyvstane takovéto poznání, pak to je *sattva guna*.
45. Když zůstáváte ve svém vlastním přístřeší; když vždy vzdáváte úctu a hledíte si tohoto; pak

máte lásku k *Rámovi*. To je *sattva guna*.

46. Když se objeví vyčerpanost z tohoto „vše“, pak jste **paramarthy* **(ten, kdo jde po cestě paramárthy)* a tento *puruša* zůstává poblíž (setríváním v *sattva guně* přirozeného vědění postupně vyvstane pocit odpoutanosti od tohoto „vše“/poznání); když se během pohromy („já jsem tělo“) objeví odvaha a trpělivost, pak to je *sattva guna*.
47. Když je vytvořena nezaujatost/odpoutanost v tomto čase „vše“, pak jsou potěšení z „mnohosti“ jen únavná; pak si mysl připomíná *bhadžany* na Boha a to je *sattva guna*.
48. Když se *číta* neusadí v tomto objektu „vše“, pak si mysl připomíná Boha (*Jeden Jediný, kdo zná toto „vše“; tj. „já jsem pozorující *puruša*). Když je zde takovéto pevné přesvědčení, pak je *Átma sattva gunou*. **(Maharádž – vše, co je viděno či vnímáno není skutečné; přesto On je zde)*

49. Hrubý svět je modifikací uvnitř této „řeči“, tudíž byste se měli pevně držet „řeči“ s velkou láskou. Když je do mysli vtisknuto toto přesvědčení, pak *Átma je sattva gunou*.
50. Když ve vnitřním prostoru vyvstane inspirace „já jsem“; když je zničena logika, která překryla vaši vlastní *svarúpu*; když odeženete tělesné vědomí, pak je *Átma sattva gunou*.
51. Když je tělo tohoto „vše“ řádně využito a ve vnitřní schopnosti vědění vyvstane takováto odhodlanost; pak je tu „konání“ této *sattva guny*.
52. Když se objeví takovéto přesvědčení, pak je *mula mája* plná klidu, odpuštění a soucitu. Pak by měla být Skutečnost poznána jakožto *sattva guna* uvnitř tohoto vnitřního prostoru.
53. Když se náhle objeví nezvaný host (ten, kdo nepotřebuje být pozván/poznání) a člověk ho nenechá odejít hladového (Bůh prahne po uctívání); když nabídnete svůj majetek prostřed-

nictvím této síly („vše“), pak je *Átma sattva gunou*.

54. Když přijde chudý pobožný poutník a požádá o přístřeší; je to *sattva guna* která mu poskytne místo k spočinutí.
55. Třebaže může být uvnitř vašeho přístřeší nedostatek „potravy“ (esenciální potravy „já jsem“), přesto byste se nikdy neměli otočit zády (tj. odhodlanost by měla být udržována); když vždy dáváte s pochopením této síly „já jsem“ (každý je mnou), pak je *Átma sattva gunou*.
56. Když je jazyk pomocí *mula máji* utišen/dobyt (žádné tělesné vědomí); když byla *vásana* (tj. touha být) *mula máji* zcela uspokojena; když *mula mája* netouží po dalších věcech, pak je *Átma sattva gunou*.
57. Vše, co přijde, necht' přijde a vše, co odejde, necht' odejde. V světském životě budou zajisté přicházet pohromy, ale přesto, není-li tím *čita*

puruši vyrušena, pak je *Átma sattva gunou*.

58. Pro tohoto Jednoho Jediného Boha je štěstí tohoto „vše“ *múla májou* puštěno; když je stvoření těla „vše“ umožněno proklouznout, pak je *Átma sattva gunou*.
59. Když *vásana*/touha být utíká k smyslovým objektům a *Átma* se přesto nikdy nepohne; když zůstává statečnost *puruši* pevná, tak to je *sattva guna*.
60. Dokonce, i když tělo upadne do velkých potíží a musí trpět hladem a žízní, přesto toto přesvědčení zůstává a *Átma* je *sattva gunou* (*Maharádž* – když je břicho prázdné, můžete poznat Skutečnost).
61. Nejdříve je tu *šravana* (naslouchání „já jsem“) a *manana* (držení si toho v mysli) a poté díky *nididhjasana* (*Maharádž* – přirozená meditace) je tu naprostá spokojenost. Když máte toto poznání *Átma*, pak to je *sattva guna*. (viz 19.5.28;

vstupte a zůstaňte „tam“/v *brahman*)

62. Když nemá *mula mája* ego, září osvobozená od všech nadějí. Když setrvává milost/*krúpa* poblíž *mula máji*, pak je *Átma sattva gunou*. (*Ma-harádž* –*krúpa*: *kara*-dělat; *paha*- chápat/vidět. Proto dělejte to, co vám Mistr řekne a pochopte to sami pro sebe).
63. Když je zde tato pokorná „řeč“ k tomu „vše“; když se pohybujete takto důstojně a s úctou; když činí toto „vše“ mysl šťastnou, pak *Átma* je *sattva gunou*.
64. Když je tu úpřímnost tohoto „vše“, pak v myslí není místo pro nepřátelství; když si *džíva* vybere být tím, co pozvedá toto „vše“ (tj. *Átma*), pak to je *sattva guna*.
65. Spíš než naše činnosti vykonávané uvnitř *džívy* by tu měla být ustanovena tato činnost „vše“. Když pak *džíva* umře, pak zůstane vaše všudy-přítomnost a to je *sattva guna*.

66. Tyto *guny* s vadami náleží jedna druhé (tj. *mysli/džívovi*); a jste to vy, toto „já jsem“, které chápe *gunu* tohoto „vše“. Když je všechno spojeno, tak jako v případě oceánu, pak to je *sattva guna*.
67. Když je udržována tato nepřetržitá odpověď (odpověď *mysli*, „já jsem On“) a není řečeno nic dalšího (žádné *dohady, názory atd.*); a i když vyvstane hněv, přesto by mělo být toto „já jsem“ v úctě střeženo, pak to je *sattva guna*. (*Maharádž* – když jste naštvaní, je tu myšlenka „Neměl bych být příliš naštvaný“. Přemýšlíte nad tím, jak moc naštvaní byste měli být... Světec je však naštvaný úplně).
68. Když je To, co je bez chyby, mučeno a drážděno, pak „mnohost“ vytváří přespříliš utrpení. Když je však toto trápení pouze v **čitě*, pak to je *sattva guna*. **(Nedotkne se vás to, tj. tělo trpí, já však netrpím.)*

69. Když tělo „já jsem“ snáší tyto problémy, pak to, co je daleko od *Átma* (mysl tělesného vědomí) potkává toto vědění „vše“; když se toto vědění „vše“ stará o toho, kdo je zavrhuje (tj. *mysl*), pak to je *sattva guna*.
70. Když je *mysl* těkající do všech směrů dovezena pod kontrolu pomocí rozlišování/*vivék*; když jsou smyslové orgány seskupeny dohromady, pak to je *sattva guna*.
71. Člověk by měl provádět tuto ryzí činnost (tj. „*On koná*“); měl by zanechat falešné činnosti („*já konám*“); když se držíte pevně této cesty oddanosti (*oddaností se miní nebýt oddělený*), pak *Átma* je *sattva gunou*.
72. Když máte rádi ranní koupel (tj. *díky mému světlu se objevil tento svět*) a když se těšíte poslechu pradávného Jednoho Jediného (*puruša*); když „mnohé“ myšlenky uvnitř této *mantry* „já jsem“ uctívají Boha, pak to je *sattva guna*.

73. Když máte velkou úctu k posvátné slavnosti v tomto čase „vše“ a když jste pohlceni do *púdzí* na boha *višnua* (On ví); když máte v oblibě zrod *brahman*, pak to je *sattva guna*.
74. Když Skutečnost umře v tomto „shromáždění“ v cizí zemi (tj. v tomto hrubém světě) a vy vykonáte očistný obřad; nebo když Tomu (Skutečnosti) nabídnete svůj hluboký respekt, pak to je *sattva guna*.
75. Když je Jedno Jediné, které je uvnitř každého, bito, a vy vstoupíte do Skutečnosti a zničíte toho, kdo je bije (tj. hrubé myšlenky); když je *džíva* osvobozen od spoutanosti, pak to je *sattva guna*.
76. Když upřímným připomínáním si božího „jména“ vztyčíte *lingam* (tj. šivu); když vytvoříte tento prostor uvnitř a máte *daršan/vizi Boha, pak to je *sattva guna*. *(Když tu nic není, je zde On).

77. Když běžíte, abyste spatřili Věčnost/Světce a toto Jedno Nejvyšší se radostně kolébá sem a tam; když se ukloníte s pochopením tohoto „vše“, pak to je *sattva guna*.
78. Když *múla mája* obdrží požehnání Věčného; když jste pozvednuti z této rodiny světské existence, pak to je součástí *íšvary (puruši)* díky této *sattva guně*.
79. Když ukážete mysli skutečnou cestu a *puruša* ustanoví *bhadžan* na boha *hariho*; když se nevědomé mysli dostane poznání, pak je *Átma sattva gunou*.
80. Když se těšíte z nahromaděných zásluh z očištění obřadu; když se klaníte a provádíte *pradakšinu* („všude kam jdu, vidím Jeho“); když pokračujete v tomto neustálém připomínání, pak to je *sattva guna*.
81. Když máte upřímnou touhu po uctívání *puruši* uvnitř této kompozice slov/písem; když

On *naprosto zničí toto tělo vytvořené z masa a kostí a rovněž cesty „mnohosti“, pak to je *sattva guna*. *(*púdža* –uctívat neboli naprosto zničit) (*Siddharaméshvar Maharádž* říká: *púdža* značí vědět; proto když prostě víte, pak jsou všechna jména a formy naprosto zničeny)

82. Když čistíte a leštíte předmět uctívání (tj. *mysl*); když přimějete zářit toto Jedno, které zůstává uvnitř této „vztyčené konstrukce“ těla, pak to je *sattva guna*.
83. Když je zanecháno utrpení *džívova* utrpení a rovněž radost *džívovy* radosti, pak je tu velká radost a *Átma* je *sattva gunou*.
84. Pocta je vzdávání holdu *džívovi* a kritika je kritizování *džívy* (nejste to vy, komu je vzdáván hold či je kritizován); když znáte/uvědomujete si utrpení *džívových* problémů, pak je *Átma sattva gunou* (*mysl* neboli *džíva* trpí, ale tato *sattva guna* si je toho jen vědoma; tj. Je odpoutána od těchto pocitů).

85. Nyní (když tu je toto pochopení *saguna*) je bez-myšlenkovité Já tímto „vše“ (*sattva gunou*); když je uvnitř Boha toto „vše“, pak provádíte svou *dharmu* a vaše *čitta* je *čittou puruši*; když *puruša* zpívá *bhadžany*/uctívá bez jakékoliv touhy, je to *sattva guna*.
86. Když je bez-myšlenkovité pochopení touto *sattva gunou*, pak to je *sattvik* (ryzí stav mysli, přesto je to pořád stav mysli). Ono je zachránce uvnitř oceánu *samsáry* (*sattva guna* ničí tělesné vědomí). Je to v důsledku této *sattvické* kvality, že vyvstane rozlišování/*vikék* („já jsem On“) a že se dostanete na cestu poznání.
87. Díky *sattva guně* je tu oddanost k Bohu. Díky *sattva guně* je zde dosažení poznání. A díky *sattva guně* je dovršeno Konečné Osvobození.
88. Když je tu stav *sattva guny*, pak malé tělesné vědomí „mluví“ s pochopením. V posluchači by měla být takováto bdělost a té byste následně měli věnovat svou naprostou pozornost.

Tímto končí 7.kapitola 2.dášaky knihy Dásbódh s názvem „Kvalita sattva“.

Překlad z angličtiny – Gabriela Adámková 2017

2.8 Ryzí poznání (pochopení) *nirguna*

|| Šrí Rám ||

1. Vyslechněte si pozorně toto poznání (tj. všechno zapomeňte a poznejte „já jsem“). Díky této nejdokonalejší kvalitě (*śuddha sattva*) je zde ryzí Nejvyšší Já. Pokud přijmete toto bezmyšlenkovité pochopení s obrovským odhodláním, pak celým vaším (universálním) tělem „já jsem“ prostoupí ryzí poznání „já neexistuji“.

2. Pozorující *puruša* má pozornost ryzího poznání a v této pozornosti je vstřebáno nejvyšší pochopení „já neexistuji“. Když pak On poslouchá, je tu ryzí *sattva guna* tohoto poznání a To Nejvyšší pocituje velkou radost.
3. Když jste plní víry, *sattvičtí* (přirozeností *sattvy*), milující, klidní, odpouštějící a soucitní; když jste pokorní (rozpuštění v tomto „vše“) a opravdoví, pak je uvnitř tohoto nesmrtelného „slova“ ryzí poznání.
4. Poté je To Nejvyšší krásné a moudré, má sílu a odvalu, je nejvelkorysejší a otevřené a je vaším skutečným bohatstvím.
5. To Nejvyšší je potom Znalcem a oddaným, velkým učitelem a asketou plným klidu, zcela nezaujatým.
6. Potom tu je nestranný *řečník, Znalec toho „vše“, jenž budí největší respekt; a v tomto „vše“ je dokonalost a velká pokora *(Řečník je

tím nestranným Znalcem pocitu „já jsem“).

7. On je králem a stoupcem *dharmy*. On má velkou odvalu a rozlišovací schopnost/*vivéku*; On je *nejmladší a nejodhodlanější *(On je před vším ostatním).
8. On je tím, jehož jednání lze pokládat za to nejstarší (tj. nejstarší a nejmoudřejší a přesto je též nejmladší), a jehož chováním je toto „vše“. Je obdařen silou „já jsem“ a přesto je za touto silou. On je *doktorem bohů a tím Jediným, jenž povznáší svou vše-prostupností toto „vše“. *(On je konečnou medicínou; léčivým prostředkem pro *guny* a elementy a bohy smyslových orgánů).
9. On je konatelem aktivit universálního vědomí/„vše“, a přesto nemá žádné tělesné ego. On je „zpěvem“ uvnitř mysli a zpěvákem a oddaným *Višnu*. Toto Nejvyšší je tím nejvznesenějším a přesto tím nejskromnějším pěvcem *bhadžanů* (*Maharádž*: buďte prostí, nejskrom-

nějším ze všech je světec).

10. On je Znalcem tohoto místa a je zcela od-poutaný. Řídí se dle předepsaného chování *Véd* (znát zcela bez úsilí je vskutku předepsaným chováním *Véd*) a On je „opravdovým člověkem“ / *sadždžana*. On je uvnitř *mantry* „já jsem“ a je tímto pochopením *saguna*, obdařeným spravedlností a pravdivostí.
11. Tímto Nejvyšším je *sádhu*, je úložištěm ryzí ctnosti a čirým vnitřním prostorem. Je Znal-cem *dharmy* a podstatou laskavosti. On je ne-ustálou ryzí činností prováděnou *sva-dharmou* (vlastní *dharmou*, kdy spočíváte ve své přiro-zenosti / *svarúpě*). On je neegoistickým kající-níkem.
12. On si velmi oblíbil a zamiloval *paramárthu*. Pevně se s odvahou a trpělivostí drží pravé čin-nosti (tzn. Bůh dělá vše). On zná ten „trik“ (zapomenutí je připomenutím) a Jeho duchapl-nost/důvtip spočívá v poznání toho, co má být

vyslechnuto/*šruti* a toho, na co má být vzpomenuito/*smriti* (On slyší to, co ostatní nemohou slyšet a vybaví si to, co ostatní zapomněli). V mysli je kontrolorem a tím, kdo chválí To Nejvyšší.

13. Uvnitř těch „mnoha“ možností je On tím bdělým, chytrým, úctyhodným a důsledným/logickým. On je Pravdou, vaší skutečnou společností a neustálou a pevnou rozvážností/rozeznatelností. On je obratný a aktivní, a rovněž je tímto úžasným zázrakem (*Nisargadatta Maharádž*: Toto tělo a jeho životní síla jsou tím prvotním zázrakem).
14. To Nejvyšší zná správné rozlišování a také ví, na co zaměřit Svou pozornost a čemu věnovat respekt. Ví, kdy, kde a jak Sebe Sama využít („Já jsem vše, vždy a všude“). On zná kvality příčiny (tj. *mula mája*/základní iluze se svými kvalitami poznání, existence, blaženosti, neprojevených *gun* a elementů) a kvality následku (individuální tělo a jeho kvalitami je „mnohost“

objektů) a On je tím, kdo „hovoří“ moudře.

15. On je pozorný a odhodlaný *sádhaka* pátrající uvnitř *Véd* a dalších písem. On s plným přesvědčením uskutečňuje/realizuje toto poznání a to vede k *vidžnáně* (za poznáním).
16. On recituje *mantru* a přebývá na posvátném místě. On zná ty, kdo se disciplinovaně oddávají rituálům, ty, kdo mučí svá těla, a ty oddané (To Nejvyšší je *nirgunou*, tedy „já neexistuji“, a Znalcem tohoto „vše“; On je tímto pocitem „já jsem“ a je „mnohými“ snahami poznat Ho; kde On není a kým On není?).
17. On je Pravdou a přízní uvnitř tohoto božského „slova“. On je jemné a nepatrné *Brahman* uvnitř tohoto božského „slova“ a On je Samojediný uvnitř tohoto božského „slova“. On je přesvědčením a potěšením uvnitř tohoto božského „slova“ a On je časem tohoto „vše“.

18. On je spokojeností *vásany* být/existovat uvnitř moudrého *jógina*. On je božskou radostí toho, kdo se vzdal světských přitažlivostí. Je prost jakékoliv nepravdy či zla.
19. On je chytrý a je mimo připoutanosti. On pochopil *guny*. On je bez tužeb, nezajímá se o tento společně vyvozený svět. On je jasným a upřímným splynutím vás s tímto „vše“ v *práně*.
20. On vlastní skutečné bohatství a On má ryzí ženu; Jemu je vlastní ryzí chování a ryzí vnitřní prostor (v protikladu k nečistě nahromaděnému majetku a ženě „mnohosti“ v tomto nečistém vnitřním prostoru). On má tuto ryzí *vritti* a je touto ryzí *nivritti* (bez *vritti*) a Jeho universální vědomí/„vše“ je ryzí díky Jeho nepřipoutanosti.
21. On se spřátelil s myslí a dohlíží na ni. On ničí zármutek *džívy* tímto sladkým „slovem“. Ochraňuje *džívu* a pomáhá mu touto silou. On je

esencí tohoto *puruši* a přítelem světa (Tento Samo-jediný ochraňuje „mnohé“ a tam, kde je dualita, přináší Jednotu).

22. Odstraňuje původní pochybnost (*mula mája* či „já jsem“ je tato původní pochybnost; je to pocit bytí), protože On je tímto rozlehlým „řečníkem“ (tj. On je tím, kdo zná „já jsem“). A On je Znalcem tohoto „vše“ díky tomu, že je posluchačem (On je posluchačem a rovněž „řečníkem“). On ví, ale nepředává význam, jenž je uvnitř tohoto „slova“ (Význam tohoto „slova“ můžete poznat jenom tak, že budete Jím; jestliže se ho On snaží vysvětlit, potom ho ztrácí).
23. On neargumentuje, neboť vede dialog s Bohem. On není připoután, neboť je prost jakýchkoliv omezujících konceptů. On si nedrží žádné naděje, a tudíž je oproštěn od zlosti. On je prost závisti a jakéhokoliv selhání.
24. On je Znalcem ryzího poznání a Jeho přesvědčení je pevné. On pocituje naprostou spokojenost.

nost a je pěvcem *bhadžanu*. On udržuje tuto *sádhanu* („Já jsem On“) *sádhaky*, třebaže je *siddhou* a neexistuje.

25. Jeho formou je radost, Jeho formou je spokojenost; Jeho formou je blažený klid a Jeho formou je ryzí potěšení. Jeho formou je Jednota a Jeho formou je *Átman*, a to všude.
26. Jeho se drží štěstěna a vítězství je na Jeho straně. Je nositelem krásy a dokonalosti. Je mu vlastní ryzí chování a toto čiré konání. Je znalcem/držitelem ryzího pochopení „já neexistuji“.
27. Jemu patří úspěch, všudypřítomnost a tato síla/*šakti*. On je nositelem slávy, laskavosti, Pravdy a ryzí ctnosti.
28. On je vlastníkem pochopení a této „dovednosti“ vědění; On je majitelem tohoto duchovního bohatství *lakšmí* (neboť On je *nárájana*), a držitelem této ryzí pozornosti. Jeho je toto „vše“ díky

Jeho ryzosti a On vládne velkou silou a soucitem (On je Pánem všeho).

29. On zná/vlastní tento „trik“ spojení (zapomenutí je připomenutí) a je také vlastníkem *gun*, neboť je před nimi. On je majitelem tohoto intelektu/*buddhi*, jenž má velkou mravní sílu uvnitř „mnohosti“. On je účastníkem velkého úsilí a je vždy spokojen, neboť je zbaven touhy a je prost světské připoutanosti.
30. Jako taková je tato ryzí nejvyšší *sattva guna*. Je to pozornost tohoto bez-myšlenkovitého ryzího poznání. K tomu, aby byla praktikována tato *nirguna* rozprava, je tu (k dispozici) tato „řeč“ *saguna*.
31. Tuto překrásnou formu (tj. „vše“) nelze praktikovat (tj. prostě na vše zapomeňte a vědění/universální vědomí je tu) a tuto *přirozenou *gunu* (tj. ryzí *sattva* prostě chce vědět) nelze nijak pozměnit. A i když toto „vše“ je jako „nezvaný host/cizinec“, přesto by měl být

pozorně udržován (tj. tato ryzí *sattva guna* poznání je tu vždy a nepotřebuje žádné pozvání; jen je zapotřebí prostě nechat odejít myšlenky a poté se přirozeně objeví). *(*Maharádž*: „Cizincem je poznání, které se tak cítí jako cizinec. Jen si podržte toto – poznání se cítí být cizincem proto, že je pro vaši mysl cizincem; zde nemůžete hledat podporu myšlenek, protože pokud to uděláte, opětovně vstoupíte do omezenosti malé mysli a ztratíte je; mysl si ho chce přivlastnit a podržet, avšak toto poznání si nelze vzít a držet jako vaše „mnohé“ myšlenky“).

32. Jako takové je toto bez-myšlenkovité a zname- nité ryzí poznání, které se nalézá v blízkosti to- hoto místa „vše“ (když se poznání stráví, pak to, co tu zůstává, je ryzím poznáním či ne- poznáním). Proto by měl bezžádostivý a nezau- jatý *puruša* upřímně/bez pokrytectví provádět praxi.

Poznámka: Maharádž řekl: „Díky tomuto čirému poznání vstoupíte do Skutečnosti.“ Toto bez-

myšlenkovité pochopení je přirozeným čirým poznáním „já neexistuji.“

Tímto končí 8.kapitola 2.dášaky knihy Dásbódh s názvem „Ryzí poznání (pochopení) nirguna“.

Překlad z angličtiny – Aleš Adámek 2017

2.9 Pozornost odpoutaného (*virakta lakšana*)

|| Šrí Rám ||

1. Naslouchej tomuto „já jsem“, neboť toto je pozornost odpoutaného (*virakta*). Je-li zde odpoutanost/bezžádostivost, jak by tu potom mohly zůstat tři *guny sattva, tamas a radžas*? (Pak tu nemůže zůstat proces objektivizace.) Díky od-

poutanosti je síla „já jsem“ vstřebána v celém těle „vše“ jógina (kamkoliv se pak podívá, vidí Sebe sama).

2. Díky této *múla máje* („já jsem“) vzroste vaše pronikavost a díky *múla máje* dojde k naplnění smyslu života. Díky *múla máje* vzrůstá velikost odpoutaného. (*Maharádž: Staň se tak velkým, až nakonec úplně zmizíš.*)
3. Díky tomuto „já jsem“ se *paramártha* (Konečné Dosažení) stane velice snadnou. Díky tomuto „já jsem“ je tu blažená radost a tento stav bezžádostivosti je ještě upevňován silou rozlišování/*vivéka*.
4. Díky tomuto „já jsem“ přichází radost a díky tomuto „já jsem“ je pochopeno čiré poznání. Díky tomuto „já jsem“ *múla máji* je tu hojnost štěstí a bohatství Osvobození.
5. Potom je účel života naplněn a je dosaženo touhy tohoto „vše“ (tedy touhy pouze být

a prostě jen vědět); potom *Sarasvatí*, bohyně řeči, sedí na jazyku, aby vyslovila toto sladké „slovo“.

6. Pokud onen bez-myšlenkovitý *puruša* pozorně naslouchá a drží se toho tak silně, jako by to bylo důležitější než samotný život, potom bude pronikat celým světem.
7. Odpoutanost přináší *vivéku* a potom toto pochopení Jediného narůstá. Odpoutanost by měla přinášet velikou statečnost a podmanění smyslových orgánů.
8. Odpoutanost chrání vaši *sádhanu* a díky odpoutanosti můžete řádně provádět *bhadžan*/uctívání; prostřednictvím odpoutanosti získáte umění poznávat a také poznání *brahman*.
9. Díky odpoutanosti vzrůstá oddanost a díky oddanosti z vás vyzařuje klid a mír; a pomocí usilovné odpoutanosti se stanete bezžádostivými.

10. S pomocí odpoutanosti byste měli být zakotveni ve správném konání (tedy v postoji „On koná vše“) a díky odpoutanosti byste se měli uvolnit/rozšířit a stát se *nivritti* (bez *vritti* – touhy vědět); a díky této veliké síle byste měli zůstat zbavení všech přání a nadějí.
11. Díky odpoutanosti by se měla upevnit vaše pravá přirozenost/*dharma* a díky odpoutanosti byste se měli pevně přimknout ke spravedlnosti (*vivéka*) a pravdivosti; díky odpoutanosti byste měli intenzivně rozvíjet odpuštění.
12. S pomocí odpoutanosti je zažehnuta *paramártha* a prostřednictvím odpoutanosti hledá člověk ono bez-myšlenkovité pochopení a díky odpoutanosti pozorně kráčí po cestě *sattva guny*.
13. Odpoutanost chrání vaši víru a díky odpoutanosti je vaše utrápená mysl utišena hlubokou láskou. Na toto útočiště, kterého lze dosáhnout pomocí odpoutanosti, byste neměli zapomínat.

14. Odpoutanost přináší velikou bdělost a díky odpoutanosti se člověk stává oním Svědkem, jenž sídlí ve vnitřním prostoru „já jsem“; a díky odpoutanosti se člověk dostává na stranu Konečného Dosažení/*paramárthy*.
15. Odpoutanost by vám měla pomáhat neustále praktikovat to, co jste se naučili a díky odpoutanosti byste měli neochvějně mířit k cíli. Díky odpoutanosti je zajištěna náležitá „řeč“ („já jsem On“) a posílena *paramártha*.
16. S pomocí odpoutanosti byste měli „mluvit“ o čirém poznání a s pomocí odpoutanosti byste měli oslavovat *vairágju*/zřeknutí se; díky odpoutanosti byste měli být zakotveni v naprosté spokojenosti/*samádhána*.
17. Těmto věcem byste měli věnovat mimořádnou pozornost a vaše oddanost by měla být opravdu obrovská. Tímto způsobem dojde k ovládnutí „mnoha“ myšlenek a člověk, jdoucí cestou uctívání, koná skutky tímto úžasným způsobem

(„On koná, já nedělám nic.“)

18. Měli byste zpívat „píseň“ *Hariho* a měli byste vyrůst nade všechny meze; díky této cestě oddanosti byste se měli stydět někomu něco vyčítat a být daleko od *Átma* (tedy být v egu).
19. Ono Jediné (tedy *Átma*) by mělo pozvednout tohoto *džívu*, aby se stal „vším“ a potom s pomocí moudrosti by měli být staří bohové nahrazeni novým Bohem. Ale pochopte jasně, že potřebujete obrovské odhodlání, abyste rozvinuli tuto cestu ctnosti.
20. Člověk by měl neustále provádět posvátné koupele a modlitby/*sandhjá*⁷, *džapu* a meditaci, posvátné poutě a uctívání Boha (*bhadžan*). Díky těmto očistám je vnitřní prostor udržován čistý.

---

⁷Koupele a *sandhjá* představují mentální očistu. Pouť je cestou k „já jsem“. *Bhadžan* znamená připomínat si naše Já při konání jakékoli činnosti atd.

21. Je-li tu takováto neochvějná bezžádostivost, potom je možné plnit si své povinnosti v této *samsáře* s radostí.⁸ Pouhým spojením s bezžádostivostí je mysl, která vytvořila všechny tyto „mnohé“ formy a jména, pozvednuta do nemysli.
22. Díky odpoutanosti byste se měli stát trpělivými. Díky odpoutanosti byste měli být otevření a velkorysí. Díky odpoutanosti byste měli být ponořeni v této beztvaré rozmluvě/*nir-úpaně* („já jsem všude“).

---

⁸*Siddharaméšvar Maharádž*: Vystala otázka, „Je tento světský život překážkou Konečnému Dosažení?“ Odpověď těm, kteří získali poznání, je tato – vaše Konečné Dosažení/*paramártha* nemůže být brzděno tímto světským životem; zjistíte, že váš světský život můžete prožívat zcela hladce, a přitom jít po cestě *paramárthy*. Pokud se to však nedaří, musíte neprodleně říci svým světským povinnostem sbohem a v první řadě si plnit své povinnosti duchovní! To je mnohem prospěšnější, ale rozhodnutí je na vás. Jenom vy jste schopní posoudit, zda na to máte.

23. Díky odpoutanosti byste měli být velice bdělí a díky odpoutanosti byste měli jít po cestě čistoty. Díky odpoutanosti byste měli zahodit toto tělo, abyste mohli přebývat všude.
24. Pomocí odpoutanosti by měla být prozkoumána odpoutanost. Díky odpoutanosti by měl být poznán *sádhu*. A díky odpoutanosti byste se měli stát přáteli Světců, *jóginů* a „opravdových lidí“ / *sadždžana*.
25. Odpoutanost by měla přinést opakování *mantry* „já jsem On“. Díky odpoutanosti byste se měli vydat na pouť do svého nitra. Díky odpoutanosti se místo „mnoha“ myšlenek stane blažeností Nejvyššího.
26. Tento omezující koncept (tedy „já jsem tělo“) by měl získat bezžádostivost a člověk by se neměl odchylovat od této *vritti* odpoutanosti („nechci znát nic, ale přesto On je tu“). A proto by se ono Jedno, které je v každém, mělo vyvarovat falešných nadějí.

27. Díky odpoutanosti je tu jednobodová pozornost zaměřená na náš vnitřní prostor. Díky odpoutanosti tu není zmatek chybných činů a díky odpoutanosti se člověk nesníží k tomu, aby byl závislý na druhých.
28. Díky odpoutanosti je pochopen čas (*je tu pouze teď, tento vždy přítomný okamžik*), protože díky odpoutanosti je rozpoznáno spojení s tímto „vším“. A poté díky odpoutanosti začne tento moudrý *puruša* prostupovat celou formou tohoto „vše“.
29. Prostřednictvím odpoutanosti je zničena omezenost, protože díky odpoutanosti je studováno toto „vše“. Díky odpoutanosti tohoto *puruši* by měla být „mnohost“ věcí poznána jakožto toto „vše“.
30. Potom by měl člověk pochopit, že tento „příběh“ (*nirúpana*) *Hariho*, tento *saguna bhadžan*, toto poznání *brahman*, toto poznání individuálního těla a poznání hrubých elementů jsou

tímto „vše“.

31. Potom by měl člověk pochopit, že tato cesta činů, cesta uctívání, cesta poznání, cesta *siddhánty*, cesta, která vede ke světským starostem i cesta, která vede za světské starosti, jsou tímto „vše“.
32. Potom by měl člověk pochopit, že tento stav boží lásky, onen stav nezaujaté odpoutanosti, stav spojení/*jógy*, stav skutečné meditace, stav *vidéha*/bez těla i přirozený (*sahadža*) stav jsou tímto „vše“. (Takže bys měl každý koncept, každou cestu, vše, co jsi doposud poznal, opustit a prostřednictvím odpoutanosti bys jakožto *pu-ruša* měl pozorovat toto „vše“.)
33. Člověk se snaží koncentrovat na různé zvuky, cvičí rozličné *mudry* a *ásany*; recituje *mantry*, provádí rituály a vytváří *jantry*/symboly. Tyto „mnohé“ poklady mysli je dobré poznat, ale nyní je třeba je zahodit.

34. Prostřednictvím odpoutanosti by měl být člověk přátelský ke světu. Prostřednictvím odpoutanosti by měl být člověk nezávislý. Prostřednictvím odpoutanosti by měl být člověk onou čirou *sattva gunou* mezi „mnoha“ *gunami*.
35. Prostřednictvím odpoutanosti by měl být člověk odpoutaný a prostřednictvím odpoutanosti by měl být člověk oddaným *Hariho*. Prostřednictvím odpoutanosti by měl být člověk neustále volný a zůstat ničem nedotčený.
36. Prostřednictvím odpoutanosti by měl člověk studovat *šástry* tak dlouho, dokud nepochopí jejich podstatu (*néti, néti*). Prostřednictvím odpoutanosti by měl člověk zvítězit nad všemi názory a domněnkami a prostřednictvím odpoutanosti by se měl hledající (*mumukšu*) ustálit na této čiré cestě (*tedy za všemi domněnkami a koncepty*).
37. Díky odpoutanosti se tato čirá cesta „já jsem“ stane oním bez-myšlenkovitým cílem. Díky

odpoutanosti je odstraněna tato pochybnost *múla máji* a díky odpoutanosti můžete nazývat tento svět „mnohého“ svým světem („já jsem všude“).

38. Díky odpoutanosti se pokloníte i tomu, kdo vás haní, díky odpoutanosti *sádhaka* (3. stupeň hledajícího) dojde k pochopení a díky odpoutanosti je spoutaný (*baddha* – 1. stupeň hledajícího) podnícen k tomu, aby se stal *mumukšou* (2. stupeň hledajícího) a účastnil se této rozpravy (*nirúpany*).
39. Díky odpoutanosti je přijata nejvyšší *guna* (tedy čirá *sattva*) a díky odpoutanosti jsou odhozeny špatné *guny* (*guny vzniklé vzájemným smísením*). Díky této mocné *vivéce* by měly být zničeny „mnohé“ myšlenky.
40. Taková je pozornost (*lakšana*) toho, co je za pozorností, je bez-myšlenkovité a nejlepší; ale tomuto „vše“ musí být nasloucháno s jednobodovou myslí a tento odpoutaný *puruša* by neměl

nikdy zanedbávat „já jsem“ (*prakruti*).

41. Je třeba přijímat tuto spontánní „řeč“ onoho „vše“ a vážít si jí. Opravdový posluchač (*ten, který naslouchá tiché řeči „já jsem“*) by neměl ztrácet odvalu a tato „mnohá“ slova by měla být „řečí“ onoho „vše“ (*mysl by se měla nejprve ustálit sagunu „já jsem vše“*.)
42. Nicméně, pokud nerespektujete/nedodržíte tuto pozornost, tak působilte směšně kvůli své špatné pozornosti (*tj. myslíte si „já jsem takový a takový a dělám tak mnoho dobrých a špatných věcí“ atd.*) A tak se z tohoto *Átma*, přestože je onou Skutečností, stává učený hlupák.
43. Má-li toto *Átma* pozornost učeného hlupáka, potom musí následovat tato *saguna* rozprava/*nirupana* (*viz následující kapitola*), která je součástí této kompozice slov. A proto zaměřte svou koncentraci na tuto „řeč“ a pozorně naslouchejte.

Tímto končí 9.kapitola 2.dášaky knihy Dásbódh s názvem „Pozornost odpoutaného (virakta lakšana)“.

Překlad z angličtiny – Martin Vinkler 2017

2.10 Promluva o učených hlupácích

Maharádž: učený hlupák je ten, kdo potká Učitele, ale nedojde u něj k žádné proměně.

|| Šrí Rám ||

1. Před touto pozorností „já jsem“ je zde pochopení „já neexistuji“. Toto je pochopeno uvnitř těla „vše“ hlupáka, když nabude znalosti (ačkoliv je tělem „vše“, nesnaží se hlupák toto tělo „vše“/poznání pochopit a tak zůstává dobro-

volně připoután k hrubému tělu.) Proto by měl nyní hlupák* moudře naslouchat. *(Ten, kdo neví, kdo skutečně je.)

2. Této Skutečnosti se přihodilo pochopení „já jsem“ a poté je zde *učení hlupák. Avšak pravý posluchač by neměl věnovat žádnou pozornost tělesnému utrpení (ten, kdo chápe, že utrpení, které bylo vytvořeno tělesným vědomím, není jeho, není hlupákem. Učení hlupáci se vzdají tohoto pochopení „já jsem“ a považují se za tělo, stanou se otroky svých tužeb). Když se ale těchto špatných *gun* vzdáte, pak je dosaženo štěstí (směsice *gun* poznání a nevědomosti přináší tělesné vědomí, potěšení a bolest). *(Učený hlupák je spokojený s intelektuálním pochopením „já jsem“ a nesnaží se jím být.)
3. Můžete naslouchat „mnohým“ *śástrám* a být zcela znalí; dokonce můžete být schopni „hovořit“ zřetelně o poznání *brahman* (můžete mít i přímou zkušenost tohoto „já jsem“); avšak držíte-li si falešné naděje a pýchu, pak se tento

Jeden jediný *puruša* stane učeným hlupákem (naděje a pýcha navrací člověka zpět do nízké mysli).

4. Snažíte-li se vysvětlit spontánní činnost tohoto „já jsem“, pak během vysvětlování zničíte svou oddanost k tomuto „já jsem“; když vysvětlujete/objasňujete svou *svadharmu*, pak ve skutečnosti kritizujete tuto *sádhanu* „já jsem“ a tento Jeden jediný je pak učeným hlupákem (jestliže máte pouze intelektuální pochopení anebo si myslíte, že jste prožili něco, co je hodno vysvětlit, pak ničíte tento pocit „já jsem“. Pokud se chcete dostat za/před *sádhanu* a být svým pravým Já, je nezbytné, abyste udržovali tuto *sádhanu* „já jsem“.)
5. Když si sami udělíte statut znalého („já jsem pochopil“, pak jste nepochopili); nebo pokud uvalíte toto „slovo“ na toto „vše“ (když jdete k Mistrovi, naučíte se „poznání já jsem“ a pak díky praxi nabudete zkušenost. Nikdo jiný, než

vy sami vám ji nemůžete udělit)⁹ a poté toto pochopení zanecháte a přijmete sebe sama za tělo uvnitř *prány, pak je Jedno jediné učným hlupákem. *(Když se považujete za nízkého *džívu* v *práně*/dechu, pak je toto pochopení „vše“ (tj. tento dech uvnitř a tento hýbající se vítr vně jsou jedno a totéž) ponořeno do „mnohých“ myšlenek. Když však přijde pochopení „vše“, toto hrubé tělo splyne s universálním tělem a *prána* uvnitř splyne s tímto „vše“-prostupujícím větrem).

6. Je-li s vaším *šíšjou* (vaším žákem, což je mysl) zacházeno s opovržením, pak se *Átma* ocitá ve velkých problémech; protože mysl zničí toto

---

⁹ *Siddharaméřvar Maharádž: Buďte Bohem a libujte si v Božství. Říkat „Bůh je někdo jiný (ode mne oddělený)“ je chybné. Nikdy si nemyslete, že někdo jiný z vás učiní Brahman. Kdyby Bůh obdržel Božství od někoho dalšího, pak by dárcce Božství byl větší než samotný Bůh. Člověk se stal džívou (jedincem) na základě své vlastní touhy a Šivou (univerzálním) se stane také díky svému přání. Stručně řečeno, stát se Bohem leží ve vašich rukou.*

„slovo“ *mula máji* a toto Jedno jediné se stane učeným hlupákem. (Mysl má schopnost vyjavit toto poznání, ale my ji využíváme jen k nabytí poznání světských věcí. To znamená, že s ní zacházíme s opovržením. Pokud však vaše mysl pochopí „Ó! Já jsem byl svým největším nepřítelem; Já jsem byl po celou dobu tímto „slovem“, hnal jsem se za potěšeními, ale dostávalo se mi bolesti“, pak u ní najdete útočiště.)¹⁰

7. Setrváváte-li v *radžas guně* a *tamas guně*, potom je ve vnitřní schopnosti vědění (tj. v *sat-tva guně*) přítomna podvodná a zvrácená mysl; pak i když je pochopena vznešenost a velkolepost tohoto „vše“ (cítíte, že máte něco, s čím

---

¹⁰ *Ranžit Maharádž*: Učiňte z mysli svého nejlepšího přítele. *Nisargadatta Maharádž*: Mezi dvěma skutečnými přáteli neexistuje oddělenost. Znají potřeby jeden druhého, aniž by o nich mluvili. Spontánně se starají jeden o druhého. Měli byste rozvinout hluboké přátelství s tímto poznáním/vědomím. Ne ve smyslu prosby o přízeň, ale jako když přítel hledá přítele. Přebývejte s poznáním „já jsem“, zdrojem vnímání, samotným pocitem bytí.

se nutně musíte podělit s ostatními, pak spadnete zpět do těla a můžete velebit (pouze) to, co jste ztratili), toto Jedno jediné je učeným hlupákem.

8. Bez pochopení skutečného zdroje písem bude *puruša* neustále vinit tento „nehybný a tichý“ zdroj. Pak třebaže je vyšší a ryzí *sattva guna* vždy přítomná, dotyčný nahlíží se špatnými *gunami* a je učeným hlupákem. (To tato Skutečnost je zdrojem písem a našich „mnohých“ slov.)
9. Je-li pozornost věnována naslouchání, ale pak je vzdáván hold tomuto „potupnému“ tělu; pokud se kvůli závisti člověk hádá či ignoruje spravedlnost („Já jsem Věčný“), pak toto Jedno jediné je učeným hlupákem.
10. Když se pomocí tohoto vědění ženete za objekty světa, zajisté se dostaví hněv a vy jej nebudete schopni ovládat (hněv je výsledkem touhy, tj. když není touha naplněna); pak nemohou být

vaše činnosti považovány za toto „vše“/poznání a Jedno jediné je učeným hlupákem (třebaže je vědění základnou, přesto se vzdá tělesnému vědomí; pak okamžitě po přirozené/spontánní činnosti vědění přicházejí myšlenky, „potřebuji to či ono“).

11. Když nemá „řečník“ žádnou autoritu a vynakládá příliš úsilí na to, aby byl „řečníkem“ bez úsilí (vy jste tímto *purušou*, ale pokud se jím snažíte být, stanete se něčím jiným); když je tato „řeč“ *puruši* drsná a neomalená, pak je Jedno jediné učeným hlupákem.
12. Když tento posluchač naslouchá „mnoha“ myšlenkám, pak přivodí „řečníkovi“ tyto chyby (tj. *puruša*, který zná tuto „řeč já jsem“, se stane *džívou*); když je člověk kvůli směsici *gun* ukecaný, pak je Jedno jediné učeným hlupákem.
13. Když je svalována vina na *druhého, pak je to Skutečnost, kterou obviňujete (jste-li ve světě jen vy sami, kde je pak někdo druhý?); pak ne-

byla *múla mája* pochopena a Jedno jediné je učeným hlupákem. *(*Maharádž*: Když vám někdo něco ukradne, chápejte to tak, že to jen přešlo z jedné kapsy do té druhé).

14. Jestliže byla díky studiu (přemítání nad učením *Mistra*) pochopena *sattva guna* a vy nyní znáte toto „vše“; a přesto pořád nevíte, jak utišit „mnoho“ myšlenek, pak je Jedno jediné učeným hlupákem (toto pochopení „vše“ je ztišením mysli a pokud ho nepoužíváte k ztišení neklidné mysli, pak jste učeným hlupákem)
15. Slon je kvůli své touze po samici chycen a svázan silnými provazy; včela pro svou nesmírnou lásku k vůni lotosu umírá sevřena, když se v noci květ zavře.¹¹ Stejně tak, když je pozorující *puruša* vtažen do světské existence, pak je Jedno jediné učeným hlupákem.

---

¹¹Třebaže má tato včela schopnost zavrtat se do stromu, nepoužije tuto sílu k tomu, aby unikla z lotosu, protože je omámena jeho vůní.

16. Dokonce když se pozorující *puruša* drží ve společnosti této ženy zvané *prakrti*, hledí na ni a zapomene na Sebe sama; když však *puruša* přijme to zakázané (tj. **tělesné vědomí**) za svou choť a důvěrně s ní rozmlouvá, pak je Jedno jediné učeným hlupákem.
17. Když vejde nízké tělesné vědomí do tohoto „vše“, Skutečnost se stane pouhým tělem a toto přesvědčení si pevně drží v mysli. Pak je tělesné vědomí s touto *múla májoui* a toto Jediné *Átma* je učeným hlupákem.
18. Pokud *puruša* nechá stranou *šrípati* (**čiré vědění, tj. višnu**), pak velebí nějakou lidskou bytost; nebo pokud chvalořečí něco, co upadlo do své představy/vize, pak je Jedno jediné učeným hlupákem. (*Maharádž*: říkejte, že vše je takové, jaké je; nenechte se tím stáhnout.)
19. Když *puruša* opěvuje tyto části této „ženy“ (když proměníme *prakrti*, která je hodna uctívání, v „mnohé“ objekty a uctíváme je) a když

velebí falešné činnosti a lstivé vášně „mnohosti“, pak *puruša* zapomíná na Boha (tj. na *Sebe sama*) a stává se člověkem/lidskou bytostí a je učeným hlupákem.

20. Když člověk opovrhuje těmito *džívvy*, kteří jsou zcela plní *lesku/nádhery („já jsem“); když zapříčiní vznik falešných doktrín, pak je Jedno jediné učeným hlupákem. *(*džíva je naprosto plný šivy*, „mnohost“ je nic než Jedno).
21. Třebaže jste Znalcem *šáster* a jste lhostejný k smyslovým radostem; třebaže jste Znalcem *brahman* a jste velkým *jogínem*; pokud však vaše bez-myšlenkovité Já hovoří o budoucnosti v tomto světě, pak je toto Jedno jediné učeným hlupákem (*protože vy jste mimo minulost, přítomnost a budoucnost, která udržuje budoucí naděje*).
22. Když je zde uvnitř toto naslouchání/*šravana* (tj. *ryzí sattva guna*) a vy se pak obrátíte a hledáte prostřednictvím těchto nižších *gun*; když

závidíte laciné cetky myslí, pak je Jedno jediné učeným hlupákem. (*Maharádž: Jakou pozornost věnuje pes šeku na sto dolarů? On chce jenom kost... Toto vše jsou vaše koncepty.*)

23. Není-li zde *sádhana* uctívání, žádná *vajragja*/zřeknutí se a žádný *bhadžan*, pak toto poznání *brahman* a tato „řeč“ postrádají náležitou činnost a toto Jedno jediné je učeným hlupákem. (Pak „On dělá vše“ se stane „já dělám „vše““.)
24. Když se nevydáváte na poutě do své mysli a když nenavštěvujete toto posvátné místo uvnitř mysli; když nejsou v mysli žádné *védy* (vědění) a žádné *šástry* (*néti, néti*), když třebaže jste pozorujícím *purušou* z těch nejčistokrevnějších rodů, ale stanete se nečistým, pak je Jedno jediné učeným hlupákem.
25. Uchovávejte-li si v mysli toto *respektované/vážené „vše“ a potom začnete velebit objekty, které nejsou všudypřítomné; když je sami od

sebe začnete toto „vše“ urážet a nahlížet na ně s despektem, pak je Jedno jediné učeným hlupákem. *(„vše“ je respektováno kvůli své všudypřítomnosti).

26. Dříve tu bylo toto Jedno a později tu bude toto Jedno. Takové je tradiční pochopení (není však pochopeno, že toto Jedno je zde právě nyní; je vašim dědictvím, nepatří jen velkým jogínům). Když říkáte, že Jedno jediné je touto „řečí“ a že je „konatelem“, pak je Jedno jediné učeným hlupákem (pak je tu pouze intelektuální pochopení a duchovní diskuse; toto Jedno jediné, které je mimo tuto „řeč“ a konatelství, je však nutné přímo zakusit.)
27. Ten, kdo si váží světské existence a dehonestuje pozorujícího *purušu* uvnitř; ten, kdo byl tímto věděním, ale přijal tuto temnotu, je učeným hlupákem.
28. Když je propásnut význam tohoto božského „slova“; když tento *puruša* ochraňuje tuto „řeč“

a poté mysl „mnoha“ myšlenek; když je *puruša* závislý na mysli, pak je Jedno jediné učeným hlupákem.

29. Když je předváděna *povrchní bezduchá show; když se Skutečnost stane činností věcí, které by se dělat neměly; když zapomenete cestu, která je zcela naplněná vznešeností, pak je Jedno jediné učeným hlupákem. *(*Maharádž: nebuďte umělí/nepřirození*)
30. Když praktikujete dnem i nocí naslouchání/*šra-vanu*, ale neopustíte své falešné *guny* (*pak to není pravé naslouchání/šravana*); když neznáte to, co prospívá Já, pak je Jedno jediné učeným hlupákem.
31. Ten, kdo naslouchá a zůstává ponořen uvnitř této promluvy, která je plna moudrosti, a potom se této „řeči“ vzdá pro bezvýznamné maličerné klábosení, je učeným hlupákem.
32. Když se váš žák/*šíšja* (*vaše vlastní mysl*) stane

nehodným příjemcem poznání a zachází s Já s despektem; a když znovu držíte v mysli naděje, pak je Jedno jediné učeným hlupákem.

33. Třebaže vy sami jste ryzí promluvou, sestoupili jste dolů do tohoto nízkého tělesného vědomí a stali se *zlostnými a podrážděnými, pak jste učeným hlupákem. *([touha přináší zlost](#))
34. Třebaže překypujete vznešeností a nádherou, pokud přehlížíte toto bohatství nabízené *Sat-guruem*, pak skryjete toto místo setkání („já jsem“) *guru*a a jste učeným hlupákem. ([Maha-rádž](#): Postavil jsem před vás to nejlepší jídlo a vy říkáte: „Ne, děkuji, nejsem hladový.“ Je to tomu podobné.)
35. Jste-li během „mluvení/sdělování“ poznání so-bečtí a skrýváte toto bohatství, pak jste jako lakomec; když se vydáte na cestu *paramárthy* ([Nejvyššího Bohatství](#)) jen kvůli vlastnímu bohatství, pak je Jedno jediné učeným hlupákem.

36. Když učíte bez toho, aniž byste se podle toho chovali, proměňujete toto poznání *brahman* v pouhou báchorku. Když se Pán, který je neza-
ujatý smyslovými lákadly, stane závislý na ně-
kom druhém (tj. mysl *džívy* žebra o štěstí z ob-
jektů), pak je Jedno jediné učeným hlupákem.
37. Když tuto cestu oddanosti přeruší „mnoho“
myšlenek, uvnitř tohoto „já jsem“ vyvstane
přetvářka a pokrytectví, když je tu přemíra
„mnohosti“ uvnitř činnosti tohoto Jednoho je-
diného, pak je Jedno jediné učeným hlupákem.
38. Když se zmocníte toho světského a neuchováte
si ani část *paramárthy*, pak opovrhujete Bohem
a *brahmínem* (Znalcem *brahman*) a toto Jedno
jediné je učeným hlupákem.
39. Když špatné *guny* vzdají tuto „řeč“, pak je
zde pozornost učeného hlupáka (pochopit, ale
neuchovávat pochopení a spadnout znovu do
zmatku mysli). Ale díky moudrosti by tato ne-
dokonalá a neúplná mysl měla být proměněna

v dokonalou Skutečnost.

40. Toto Nejvyšší se stalo *, „hlupákem uvnitř hlupáka“ a pak tento pozorující *puruša* považuje *samsáru* za štěstí. Potom se toto „já jsem“ stalo utrpením *samsáry* a popravdě neexistuje horší utrpení než toto (vaše myšlenky jsou jak peklo, tak nebe. Proč si pak představovat, že jsou někde jinde než tady a v tomto okamžiku?) *(Sen uvnitř snu).
41. Tato Skutečnost se stala touto promluvou *saguna* a tato pozornost přináší utrpení zrození. Když toto bez-myšlenkovité *paramátma* vejde do dělohy, musí následně trpět velkou bolestí.

Tímto končí 10.kapitola 2.dášaky knihy Dásbódh s názvem „Promluva o učeníých hlupácích“.

Překlad z angličtiny – Gabriela Adámková 2017